

Takva

Cennetin
Süslendiği Ay

RAMAZAN

Bilal Özbuğday 06

AYLIK İSLAMİ EĞİTİM DERGİSİ | FİYATI 20TL

Recep
1443Ramazan'a
Hazır Mısın?
Salih Bağırçan

14

Kemerleri
Sıkma Vakti
Erhan Yıldız

18

Kral mı? Yoksa
On İki Halifeden
Biri mi?
Mustafa Yakupoğlu

24

Ümmetin
Yahudisi 'Mürcie'
Ali Mücahit Orakçı

34

İmam
Nevevi (rh)
Usame Kaptan

40

Cihazımda
Casus
Yazılım Varsa
Burak Ergülmez

48

Narsistik
Kişilik
Bozukluğu
Meryem Hafsa

56

Takva

Mart 2022

**Cihazımda
Casus Yazılım Varsa**
Burak Eryılmaz

48

**Narsistik
Kişilik
Bozukluğu**
Meyrem Hafsa

56

Ramazan'a Hazır Mısın?
Salih Bağırhan

**Allah-u Teâlâ'ya
İman ve Teslimiyetin
Hayata yansımaları**
Ayşe Ebrar

30

**Cennetin
Süslendiği Ay
Ramazan**
Bilal Özbuğday

06

Recep 1443

**Kemerleri
Sıkma vakti**
Erhan Yıldız

18

Bismillahirrahmanirrahim

Hamd, ancak Allah (cc) içindir. O'na hamd eder, O'ndan yardım ve mağfiret dileriz. Nefislerimizin şerrinden, amellerimizin kötülüğünden O'na sığınırız. Allah (cc) kimi hidayete erdirirse onu saptıracak, kimi de saptırırsa onu hidayete erdirecek yoktur. Salat ve selam da O'nun, bizlere rehber olması için gönderdiği peygamberi Muhammed'e olsun.

Bu ayki sayımızda değerli hocalarımızdan Ramazan ayın 'da neler yapmalıyız, nelere dikkat etmeliyiz ve Cennetin süslendiği ayı nasıl değerlendirmeliyiz bu soruların cevaplarını bulacaksınız.

Geçen ay aramıza katılan Ayşe Ebrar hocamızdan Kadın ve Aile ye dair değerli yazı silsilesinin ikinci konusu olan Kadının imanı ve teslimiyeti yazısını okuyabilirsiniz.

Tarihi Hakikatler köşesinde İslam tarihinde bilmediğimiz birçok konunun detaylarını bulabilirsiniz.

Dergimizin içerisindeki, kıymetli yazarlarımızın, özenle hazırladıkları diğer yazıları 'da okumanız ve faydalanmanız dileği ile...

Başarı Allah'tandır.

Velhamdulillahi Rabbil âlemin...

Editor

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü

Ramazan Işılak

Yayın Türü

Yerel Süreli / Bir Ayda Bir Yayınlanır.

Teknik Hazırlık

Takva Media

Dağıtım ve Satış Yeri

Fevzi Çakmak Mh. 10423. Sk.

NO:1 Karatay/KONYA

www.takvadergisi.org

Abonelik

0552 822 74 42

Baskı & Cilt

Güler Ofset

Fevzi Çakmak Mh. 10448. Sk. NO:26

Karatay / KONYA - 0532 662 94 21

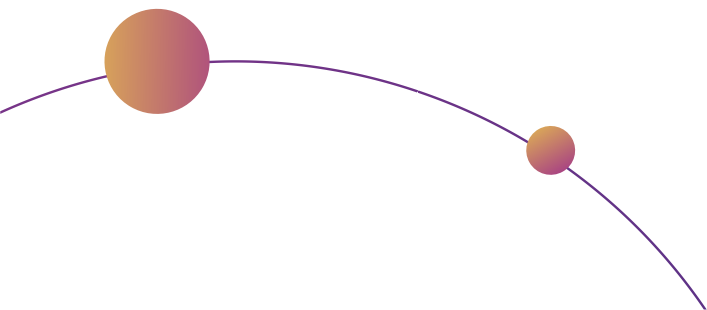
www.gulerofoffset.com

Setifika No: 49360

Dergi İçerisinde Yer Alan

Yazılardan İlgili Yazar Mesuldür.

Kaynak Gösterilerek Alıntı Yapılabilir.

İÇİNDEKİLER

06

CENNETİN SÜSLENDİĞİ AY: RAMAZAN

Bilal Özbuğday

14

RAMAZAN'A HAZIR MISIN?

Salih Bağırhan Tarafından Tercüme Edilmiştir.

18

KEMERLERİ SIKMA VAKTİ

Erhan Yıldız

24

KRAL MI? YOKSA ON İKİ HALİFEDEN BİRİ Mİ?

Mustafa Yakupoğlu

30

ALLAH-U TEÂLÂ'YA İMAN VE TESLİMİYETİN HAYATA YANSIMASI

Ayşe Ebrar

34

ÜMMETİN YAHUDİSİ "MÜRÇİE"

Ali Mücahit Orakçı

40

İMAM NEVEVİ (rh)

Usame Kaptan

44

TUFEYL BİN AMR'IN İSLAMI - 2

Bilal Özbuğday

48

CİHAZIMDA CASUS YAZILIM VARSA

Burak Eryılmaz

52

TAVSİYE KİTAP (Ramazan Azığı)

Abdullah Talip

56

NARSİSTİK KİŞİLİK BOZUKLUĞU

Meryem Hafsa

60

MEAL SINAVI - 1

CENNETİN SÜSLENDİĞİ AY RAMAZAN

Bilal Özbuğday

bilalozbugday@takvadergisi.org

Allah'a hamd, Rasulüne salât ve selam olsun. Allah Teâlâ'nın insanlar üzerindeki nimetlerini saymayla bitiremeyiz. Kullarına olan merhametinden kaynaklı olarak birçok nimet bahşetmiştir. Bu nimetlerden birisi de belli zaman aralıklarını faziletli kılması, o zaman aralıklarında işlenen amellere çok daha fazla ecir ve mükâfat vermesidir. Allah Teâlâ, cuma günlerini, ramazan aylarını, kadir gecelerini, seher vakitlerini diğer gün, ay ve gecelerden kendi katında üstün kılmıştır. Bu husus müminler için aslında en büyük nimetlerdendir.

Rasulullah (sav) şöyle buyurmaktadır;

" الصَّلَاةُ الْخَمْسُ، وَالْجُمُعَةُ إِلَى الْجُمُعَةِ،
وَرَمَضَانُ إِلَى رَمَضَانَ، مُكَفِّرَاتٌ مَا بَيْنَهُنَّ إِذَا
اجْتَنَبَ الْكَبَائِرَ "

"Büyük günahlardan sakınıldığı müddetçe beş vakit namaz, iki cuma, iki ramazan, aralarında işlenen günahlara kefarettir olur."¹

Önümüzdeki günlerde Ramazan ayına rabbimizin izniyle ulaşacağız. Peki, bu ayda, bu günlerde ne yapmalı ve bu günleri nasıl geçirmeliyiz? İşte bu hususla ilgili yazmak istedim. Çünkü insan, bir şeyin değerini unutursa ona gerekli hassasiyeti göstermez. Değerini hatırladıktan sonra da onu nasıl değerlendireceği noktasında bir fikir sahibi olması elzemdir.

Rabbim kendime ve siz okurlara bu satırları faydalı kılsın. Ramazan'a ulaşmayı ve bağışlanarak çıkmayı bizlere nasip etsin. Âmin...

Ramazan Hilâline Dair

Öncelikle Müslümanların hassasiyet göstermeleri gereken en önemli konu Ramazan'ın başlangıcıdır. Ramazan ayının başlangıcı, hilâlinin gözetlenmesi ve görülmesine bağlıdır. Rasulullah (sav), bizlere bunu emretmektedir;

" صُومُوا لِرُؤْيَيْهِ وَأَفْطِرُوا لِرُؤْيَيْهِ، فَإِنْ غُبِّيَ
عَلَيْكُمْ فَأَكْمِلُوا عِدَّةَ شَعْبَانَ ثَلَاثِينَ "

"(Ramazan ayının) hilâlini gördüğünüzde oruç tutun. (Şevvâl ayının) hilâlini gördüğünüzde de bayram edin. Eğer hava size kapalı olursa, Şaban ayını 30'a tamamlayın."²

Bizler şerî işlerimizi teknoloji ne kadar ilerlese de nakillerin, buyrukların bizi yönlendirdiği şekilde yapmalıyız. Teknolojiden sadece bu konuda yardım alırız.

Genel itibariyle yıllardır Müslümanlar Ramazan ayının başlangıcı ve çıkışı ile ilgili bulundukları beldelerde gözetleme yapmaktadırlar. Ancak sadece Ramazan ayına has olarak bunu yapmaktadırlar. Asıl itibariyle diğer aylarında hilâlinin gözetlenmesi gerekmektedir. Çünkü Ramazan ayına kadar olan zaman dilimi hesapla tamamlanıp, sonrasında yapılan gözetleme yanılabilir.

Bizler Takva Dergisi olarak yaklaşık bir yılı aşkın süredir tüm kameri ayların hilâlini gözetleme uğraşındayız. Rabbim imkân verdiği müddetçe de bunun çabası içerisinde olacağız. Ancak bulunduğumuz belde itibariyle hilâli görmek mümkün olmamaktadır. Ancak kendi gözlem ve gözetlememizle yetinmeyecek, hilâli 12 ay boyunca gözetleyen diğer ülkelerin gözetlemelerini de göz önünde bulundurarak hilâl noktasında bir sonuca varmaya çalışıyoruz.

¹ (Müslim)

² (Buhari)

Bu bağlamda Müslümanların hilâl noktasında kendi bilgi havuzlarını oluşturmaları gerektiğini düşünmekteyim. Şu an yüzlerce ülkede ve şehirde Tevhid akidesini üzerinde taşıyan, hassasiyetleri gözeten Müslümanlar mevcut. Tüm Müslümanlar bu anlamda yardımlaşarak, hilâli gözetleme noktasında bir neticeye varabilirler. Bununla birlikte yaşanılacak ihtilafların da önüne geçilebilir.

Ne yazık ki ihtilafımız Ramazan ayına dahi sirayet etmiş durumdadır. Kimimiz bayram yaparken kimimiz oruç tutmaktadır.

Hilâl gözetlemesi, elbette bir bilgi ve ilim üzere olmalıdır. Bu konuda her belde- nin Müslümanları kendilerinden sorumluluğu kaldıracak ölçüde bunu bilmelidirler, öğrenmelidirler. Hilâlin gözetlenmesi noktasında bilgi öğrenme yollarından birisi de bu konuda geçmiş yıllarda hassas olan, tecrübeli, bu çalışmaları yapmış eski(meyen) ağabeylerden yardım almak, onların tecrübelerine başvurmaktır.

Bereket; bir işe ilâhi yardımın indirilmesi, bir şeyde ilahî yardımın bulunmasıdır.

Ramazan ayı, bereketi ihtiva eden bir aydır. Bereketli bir ay olmasının sebebi, Allah tarafından kullarına; itaat etmeleri, masiyetlerden uzak durmaları için bir yardım indirilmesindendir. Allah Teâlâ bu ay cennet kapılarını sonuna kadar açmakta, cehennem kapılarına kilit vurmakta, şeytanları zincire vurmakta, rahmetinin bir tecellisi olarak her zamankinden daha fazla bir şekilde cehennemden kullarını azat etmektedir. Ramazan ayı itaat ve ibadet etmek isteyenlere itaatin kolaylaştırıldığı bir aydır.

Rasulullah (sav) şöyle buyurmaktadır;

" إِذَا جَاءَ رَمَضَانُ، فَتُحْتَأَبُ أَبْوَابُ الْجَنَّةِ وَغُلِّقَتْ أَبْوَابُ النَّارِ، وَصُفِّدَتِ الشَّيَاطِينُ "

"Ramazan ayı girdiğinde cennet kapıları açılır, cehennem kapıları kapanır ve şeytanlar bağlanır."³

Aynı konu ile alakalı bir başka hadisinde ise şöyle buyurmaktadır;

" إِذَا كَانَتْ أَوَّلُ لَيْلَةٍ مِنْ رَمَضَانَ صُفِّدَتِ الشَّيَاطِينُ، وَمَرَدَةُ الْجِنِّ، وَغُلِّقَتْ أَبْوَابُ النَّارِ، فَلَمْ يُفْتَحْ مِنْهَا بَابٌ، وَفُتِّحَتْ أَبْوَابُ الْجَنَّةِ، فَلَمْ يُغْلَقْ مِنْهَا بَابٌ، وَنَادَى مُنَادٌ يَا بَاغِيَ الْخَيْرِ أَقْبِلْ، وَيَا بَاغِيَ الشَّرِّ أَقْصِرْ، وَلِلَّهِ عُتَقَاءُ مِنَ النَّارِ، وَذَلِكَ فِي كُلِّ لَيْلَةٍ "

"Ramazan ayının ilk gecesi girince şeytanlar ve cinlerin azgınları zincire vurularak bağlanır. Cehennem kapıları kapatılır, hiçbir kapısı açılmaz. Cennet kapıları ise sonuna kadar açılır, hiçbirisi kapalı tutulmaz.

Ve bir münadi şöyle seslenir; "Ey iyiliklere istekli olanlar, hayra yönelin! Ey kötülüğe arzu duyanlar, kendinizi tutun!"

Allah'ın bu gece cehennemden kurtardığı pek çok kimseler olacaktır. Bu hal Ramazan'ın bütün gecelerinde tekrarlanır."⁴

Rabbimiz cehennemden kullarını azat etme noktasında bu ay her zamankinden çok daha cömerttir. Ayrıca insanların kulluklarını yerine getirememesi noktasında önlerindeki engelleri nefisleri ve şeytanlarıdır. Şeytanların etkisini ise bu ayda azaltmakta, onları zincire vurmakta, bağlamaktadır. İşte bu ilahi bir yardımdır. Yani bereketidir.

³ (Müslim)

⁴ (İbni Mace)

Bereketin olmasının sebeplerinden bir tanesi de bereketin kaynağı olan Kur'an'ın bu ayda indirilmesi, yine Kur'an'ın indirildiği Kadir gecesinin de bu ayın içerisinde bulunmasındandır.

Rabbimiz şöyle buyurmaktadır;

وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ
إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ مُبَارَكَةٍ إِنَّا كُنَّا مُنْذِرِينَ

"Hâ Mîm. Apaçık olan Kitab'a andolsun ki, biz onu mübarek bir gecede indirdik. Şüphesiz biz insanları uyarmaktayız."⁵

Ramazan Ayının Faziletine Dair

İnsan bir şeyin faziletini unuttuğunda ona karşı hırslı olmaz. Yapacağı amel-ler noktasında gevşeklik gösterir. Ancak insan alacağı karşılığı hatırlar ise o zaman amel etmek için hırslı olur.

Bu yüzden sadece konumuz olan Ramazan ayı ile alakalı değil, kişinin sürmüş olduğu hayat için muhasebe yapması, bu hayatta yapması gerekenlerin üzerinden geçerek, elde edeceği cenneti hayal etmesi kendisini amelleri konusunda gayretli hale getirecektir. Aslında yaşadığımız hayat içerisinde bizi asıl amaç ve gayelerimizden uzaklaştıran şey amacımızı, amacımıza hizmet ettiğimizde ya da hizmet etmediğimizde elde edeceğimiz karşılığı unutmaktan kaynaklıdır.

İnsan kendisine "Ben kimim? Ne yapıyorum? Amacım nedir? Nereye gidiyorum?" gibi soruları belli aralıklar sormalıdır. Ta ki amacını, gayesini, kulluk kimliğini unutmasın, unuttuğunda ise tekrar hatırlasın. Eğer insan amaçlarından ve kimliğinden uzaklaşırsa suyun üzerindeki

bir çöp misali hayat kendisini bir yerlere savuracaktır. Amacından uzaklaşacaktır. Kendisine başka amaçlar ve hedefler çizecektir.

Ramazan ayı içinde söylediklerimiz geçerlidir. Eğer insan ramazan ayında hedefinin ve amacının ne olduğunun farkına varamazsa diğer günlerden hiçbir farkı olmayan günler gibi ramazan ayının günlerini geçirecektir.

Ramazan ayının farkına varan kimse heyecanlanır, sevinir. Çünkü hazine değerinde günlere ulaşmıştır. İnsanın bağışlanması ve cehennemden azat olması için en munasip vakitleri elde etmiştir.

İnsan dünya hayatı içerisinde ne kadar ferah ve rahat bir hayat yaşarsa yaşasın cenneti elde edemeyecek olursa dünyada gördüğü, yaşadığı rahatlık cennetin yanında bir hiçtir. İnsanoğlu dünyasını ne kadar çileli ve meşakkat içerisinde geçirirse geçirsın, eğer cehennemden azat olmuş bir kul olabilirse, dünyadaki çekmiş oldukları cehennem hayatın yanında bir hiçtir.

Rasulullah (sav) şöyle buyurmaktadır;

"يُوتَى بِأَنْعَمِ أَهْلِ الدُّنْيَا مِنْ أَهْلِ النَّارِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، فَيُصْبَغُ فِي النَّارِ صَبْغَةً، ثُمَّ يَقَالُ يَا ابْنَ آدَمَ: هَلْ رَأَيْتَ خَيْرًا قَطُّ؟ هَلْ مَرَّ بِكَ نَعِيمٌ قَطُّ؟، فَيَقُولُ: لَا وَاللَّهِ يَا رَبِّ، وَيُوتَى بِأَشَدِّ النَّاسِ بُؤْسًا فِي الدُّنْيَا مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ، فَيُصْبَغُ صَبْغَةً فِي الْجَنَّةِ، فَيَقَالُ لَهُ يَا ابْنَ آدَمَ: هَلْ رَأَيْتَ بُؤْسًا قَطُّ؟ هَلْ مَرَّ بِكَ شِدَّةٌ قَطُّ؟، فَيَقُولُ: لَا وَاللَّهِ يَا رَبِّ مَا مَرَّ بِي بُؤْسٌ قَطُّ وَلَا رَأَيْتُ شِدَّةً قَطُّ"

⁵ (44/ Duhan 1-3)

"Cehennemliklerden olup, dünyada çok rahat hayat yaşayan bir kişi kıyamet gününde getirilip cehenneme bir kere daldırılır. Sonra: Ey Ademoğlu! Sen hayırlı bir gün gördün mü? Herhangi bir nimete nail oldun mu? denilir. O kişi: Hayır, vallahi Rabbim! Öyle bir şey görmedim, der. Cennetliklerden olup, dünyada insanların en fazla imtihana maruz kalan kişisi getirilir, cennete bir kere daldırılır. Ona da: Ey Ademoğlu! Sen herhangi bir yoksulluk ve sıkıntı gördün mü? Hiç zorluk ve darlık çektin mi? denilir. O kişi de: Hayır, vallahi Rabbim! Hiçbir yoksulluk ve sıkıntı görmedim, zorluk ve darlık çekmedim, der."⁶

İşte bundan dolayı hayatının her döneminde cennetlik bir kul olma, cehennemden de azat olmanın uğraşını ve mücadelesini verecektir. Ramazan ayı bu mücadeleyi kazanmaya yakın olduğu zaman dilimlerinin en bereketli zaman dilimidir.

Rasulullah (sav) şöyle buyurmaktadır;

" مَنْ صَامَ رَمَضَانَ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ "

"Her kim Ramazan ayını imanlı ve ecrini Allah'tan bekleyerek oruçlu olarak geçirirse, geçmiş günahları affolunur."⁷

Yine bir başka hadisinde efendimiz şöyle buyurmaktadır;

" إِنَّ فِي الْجَنَّةِ بَابًا، يُقَالُ لَهُ: الرَّيَّانُ، يَدْخُلُ مِنْهُ الصَّائِمُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، لَا يَدْخُلُ مِنْهُ أَحَدٌ غَيْرُهُمْ، يُقَالُ: أَيْنَ الصَّائِمُونَ؟ فَيَقُومُونَ، لَا يَدْخُلُ مِنْهُ أَحَدٌ غَيْرُهُمْ، فَإِذَا دَخَلُوا أُغْلِقَ، فَلَمْ يَدْخُلْ مِنْهُ أَحَدٌ "

"Cennette Reyyân denilen bir kapı vardır ki, kıyamet günü oradan ancak oruçlular girecek, onlardan başka kimse giremeyecektir. Oruçlular nerede? diye çağrılır. Onlar da kalkıp girerler ve o kapıdan onlardan başkası asla giremez. Oruçlular girince o kapı kapanır ve bir daha oradan kimse girmez."⁸

Rasulullah (sav) şöyle buyurmaktadır;

" الصَّيَّامُ وَالْقُرْآنُ يَشْفَعَانِ لِلْعَبْدِ، يَقُولُ الصَّيَّامُ: رَبِّ إِنِّي مَنَعْتُهُ الطَّعَامَ وَالشَّهَوَاتِ بِالنَّهَارِ فَشَفِّعْنِي فِيهِ، وَيَقُولُ الْقُرْآنُ: مَنَعْتُهُ النَّوْمَ بِاللَّيْلِ فَيُشَفِّعَانِ "

"Oruç ve Kur'an kul için şefaathçi olurlar. Oruç şöyle der; "Rabbim! Ben bu kulu gündüzleri yemeden ve şehvetinin isteklerinden alıkoydum. Bundan dolayı beni kendisine şefaathçi kıl." Kur'an ise şöyle der; "Rabbim! Ben de bu kulu geceleri uykudan alıkoydum." Her ikisi de kul için şefaathçi olurlar."⁹

Rasulullah (sav) bir başka hadisinde işe şöyle buyurmaktadır;

" إِنَّ فِي الْجَنَّةِ غُرَفًا تَرَى ظُهُورَهَا مِنْ بُطُونِهَا، وَبُطُونُهَا مِنْ ظُهُورِهَا "، فَقَامَ أَعْرَابِيٌّ، فَقَالَ: لِمَنْ هِيَ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ: " لِمَنْ أَطَابَ الْكَلَامَ، وَأَطْعَمَ الطَّعَامَ، وَأَدَامَ الصَّيَّامَ، وَصَلَّى لِلَّهِ بِاللَّيْلِ وَالنَّاسُ نِيَامٌ "

"Cennette dışarıdan içerisi, içeriden dışarı görünen köşkler vardır. Allah bu köşkleri yumuşak söz söyleyen, yemek yediren, oruca devam eden ve geceleyin insanlar uyurken kalkıp namaz kılanlar için hazırlamıştır."¹⁰

⁶ (Müslim)

⁷ (Buhari)

⁸ (Buhari)

⁹ (Ahmed bin Hanbel)

¹⁰ (Tirmizi)

Rasulullah (sav) şöyle buyurmaktadır;

"كُلُّ عَمَلِ ابْنِ آدَمَ لَهُ، إِلَّا الصَّيَّامَ فَإِنَّهُ لِي، وَأَنَا أَجْزِي بِهِ، وَالصَّيَّامُ جُنَّةٌ، وَإِذَا كَانَ يَوْمُ صَوْمٍ أَحَدِكُمْ فَلَا يَرُفْثَ وَلَا يَصْحَبْ، فَإِنْ سَابَّهُ أَحَدٌ أَوْ قَاتَلَهُ، فَلْيَقُلْ: إِنِّي أَمْرُؤُ صَائِمٌ، وَالَّذِي نَفْسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ، لَخُلُوفُ فَمِ الصَّائِمِ أَطْيَبُ عِنْدَ اللَّهِ مِنْ رِيحِ الْمِسْكِ، لِلصَّائِمِ فَرْحَتَانِ يَفْرَحُهُمَا: إِذَا أَفْطَرَ فَرِحَ، وَإِذَا لَقِيَ رَبَّهُ فَرِحَ بِصَوْمِهِ "

"Rasulullah (sav) buyurdu ki: Allah (cc) buyurdu: 'Ademoğlunun her bir işi kendinedir. Oruç hariç; o benim içindir, onun karşılığını ben veririm. Aynı zamanda oruç bir kalkandır. Sizden birinizin oruçlu bir günü olunca, o gün kötü konuşmaktan mutlaka kaçınsın, gürültü de çıkarmasın. Birisi kendisine söver ya da sataşır, 'Ben oruçluyum.' desin. Muhammed'in nefsi elinde olana yemin olsun ki, oruçlunun ağız kokusu Allah katında misk kokusundan daha hoştur. Oruçlu iken iki rahatlık bulunmaktadır. İftar ettiği zaman iftarın rahatlığı, Rabbine kavuştuğu zamanda orucun rahatlığını duyar."¹¹

Rasulullah (sav) şöyle buyurmaktadır;

رَغِمَ أَنْفُ رَجُلٍ ذُكِرْتُ عِنْدَهُ فَلَمْ يُصَلِّ عَلَيَّ، وَرَغِمَ أَنْفُ رَجُلٍ دَخَلَ عَلَيْهِ رَمَضَانُ ثُمَّ انْسَلَخَ قَبْلَ أَنْ يُغْفَرَ لَهُ، وَرَغِمَ أَنْفُ رَجُلٍ أَدْرَكَ عِنْدَهُ أَبَوَاهُ الْكَبِيرَ فَلَمْ يُدْخِلَاهُ الْجَنَّةَ

"Benim adım anıldığı hâlde bana salâvat getirmeyen, Ramazan ayına ulaştığı halde bağışlanmadan Ramazan ayından çıkan ve anne babası yanında yaşlılığa ulaşmasına rağmen cenneti elde edemeyen kimsenin burnu sürtülsün."¹²

Ramazan Nedir? Ne Değildir?

Ramazan ayı israfın ayı değildir.

Ramazan ayı gerginliğin arttığı bir ay değildir.

Ramazan ayı uyku ayı değildir.

Ramazan ayı yeme içmeye normal zamandan daha fazla düşüldüğü bir ay değildir.

Ramazan ayı gevşeklik ayı değildir.

Ramazan ayı sadece başta heyecanla girilip, sonra heyecanın yitirildiği bir ay değildir.

Ramazan ayı, yalnızca bir ya da birkaç geceye hapsedilerek ihya edilmeye çalışılan bir ay değildir.

Ramazan ayı Kur'an'ın ayıdır.

Sakinliğin, suhuletin ayıdır.

Ramazan ayı ibadetlerin ve taatlerin artırıldığı, günahların azaltıldığı bir aydır.

Ramazan ayı, başından sonuna kadar değerlendirilmesi gereken bir aydır.

Ramazan ayı, Kadir gecesinin arandığı bir aydır.

Nasıl Geçirmeliyiz?

Ramazan ayından en fazla ihtimam göstermemiz gereken şey Kur'an'dır. Ramazan ayına faziletini kazandıran etkenlerden birisi Kur'an'ın bu ayda indirilmiş olmasıdır. Dolayısıyla bir Müslüman Ramazan ayında elinden geldiğince Kur'an ile meşgul olmalıdır. Vaktinin ekseriyetini Kur'an ile geçirmelidir.

Hızlı Kur'an okuyamayan kimseler hatim etmeye kendilerini koşullandırmak suretiyle anlamadan uzaklaşmamalıdır. Kur'an'ı anlamak, tefekkür etmek, manalarını düşünmek, kıssalarından dersler çıkarmaya çalışmak Allah'ın kitabı hakkında murad edilen şeydir.

¹¹ (Buhari)

¹² (Tirmizi)

Kur'an okumaları seri olanlar ya da ilim talebesi olanlar ise hem okumalarını çoğaltmalı hem de manalarını düşünmeyi asla terk etmemelidirler. Anlayarak birden fazla kere okumanın, bir ayın içerisinde aynı ayetlerin üzerinden tekrar tekrar geçmenin Kur'an'ın bütünsel anlamda anlaşılmasına ciddi manada katkısı olmaktadır. Bu aynı zamanda benzer ayetler üzerinde de tefekkür etmeyi, aralarında küçük farkları ve nüansları anlamayı da beraberinde getirmektedir.

Müslüman Kur'an'ın yanı sıra Ramazan ayını zikir ile istiğfar ile geçirmelidir. Çünkü Ramazan ayı bağışlanmanın, cehennemden azat olmanın ayıdır. Özellikle sabah akşam zikirlerine ihtimam gösterme ile beraber gündüz vakitlerinde işi ile, ticareti ile ilgilenirken de dilini zikir ile ıslak tutmalıdır.

En maliyetsiz ibadet Allah'ı anmaktır, O'nu zikretmektir. Kişi nerede çalışırsa çalışsın, hangi iş ile meşgul olursa olsun Allah'ı anmaya güç yetirebilir. Belki bazı işlerde çalışan Müslümanlar örneğin Kur'an okumaya vakit bulamayabilirler. 12 saat boyunca fabrikada bir makinanın başındaki Müslüman Kur'an okumak için vakit bulamayabilir. Ancak Allah'ı zikretmeye ister hafif bir işte çalışsın, isterse ağır bir işte çalışsın kişi vakit bulabilir.

Yürürken, otururken, istirahat ederken kişi hiç zorlanmadan Allah'ı anabilir. Zikir ile meşgul olabilir. Allah'ı zikrederken zikir lafızlarının manalarını ve onu söylediğinde verilecek olan ecir öğrenmek kişiye fayda sağlayacaktır.

Örneğin;

لا حول و لا قوة إلا بالله

Rasulullah (sav) bu zikrin cennet hazinelerinden bir hazine olduğunu bizlere bildirmektedir. Kişi bunu bilirse, bununla birlikte manasını da bilirse, "Allah'tan başka güç ve kuvvet sahibi yoktur." Dünyadaki tüm işlerin O'nun iradesi ile olduğunu, O'nun istemediği ve arzu etmediği hiçbir şeyin olmayacağını, dolayısıyla tüm güç, kuvvet, otoritenin O'na ait olduğunu her seferinde zihninde canlı tutacaktır.

Müslümanın Ramazan ayında amel edebilmek için gayretli olması gereken bir ibadette itikâf ibadetidir. İtikâf, insanın kalbî ve nefsî temizliği için gerekli olan bir ibadettir. İnsanın bir yıl boyunca kendi halini ve dışındaki dünyayı, Müslümanların hallerini tefekkür edebilmesi için gerekli bir ibadettir.

İnsan itikâf sonrası arındığını, kalbinin vahyin muhataplığına hazır hale geldiğini hissedebilmektedir. Çünkü kalabalıklardan uzaklaşmak, kişinin bir mescitte kapalı kalmak suretiyle birtakım günahları terk etmesi, ibadetleriyle Allah'a yakınlaşması kişiyi arındırmaktadır.

Ramazan'ın bizi eğitmesi ve bir ay boyunca yaptığımız ameller ile geri kalan diğer aylar için bir miras bırakması gerekmektedir. Peki, bize Ramazan ayı neyi öğretmelidir? Bizlere diğer aylarda amel edebilmemiz için neyi bırakmalıdır?

Öncelikle Ramazan'daki en büyük amel olan orucun farz kılınma sebebini kazandırmalıdır. Yani takvayı kazandırmalıdır. Bir ay boyunca belki de son derece hassasiyet gösterdiğimiz günahlara bulaşmama noktasındaki hassasiyeti diğer aylarda da sürdürme kabiliyetini kazandırmalıdır. Ramazan ayında artırmış olduğumuz nafilelere, vermiş olduğumuz sadakalara Ramazan sonrası da devam etme becerisini kazandırmalıdır.

Allah Teâlâ şöyle buyurmaktadır;

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا
كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

“Ey iman edenler! Takvalı olmanız (Allah'a karşı gelmekten sakınmanız için) oruç, sizden öncekilere farz kılındığı gibi, size de farz kılındı.”¹³

Ramazan sonrası her ne kadar Ramazan ayındaki gibi olmasa da zikir- lere devamlılık kazandırmalıdır. Rama- zan ayında, özellikle son on gün boyun- ca sürekli kıldığımız gece namazlarını Ramazan sonrasına taşıyabilmeliyiz. Haftada birkaç gün dahi olsa alışkanlık haline getirmeye çalışmalıyız.

Ramazan ayında artırdığımız Kur- 'an ile olan ilişkimizi sonrasında da devam ettirmeliyiz. Yoğunluk açısından aynı yoğunluk ile devam etmeyebilir. Ancak Kur'an'ı terk etmemek adına son- rasında da az dahi olsa okumaya hatim etmeye devam etmeliyiz.

Toplumu eleştirdiğimiz bir konu vardır. Toplumun Kur'an'a gerekli önemi vermediğini, sadece belli zamanlarda, belli yerlerde Allah'ın kitabını okuduklarını söyleriz. Bu iddiamızda haklıyızdır. Top- lum kendilerince özel gün ve gecelerde ya da cenaze evlerinde, taziye çadırlarında Kur'an'ın kapağını kaldırmaktadır. Yine Ramazan'da da aynı şekilde hareket etmektedirler.

Aslında eleştirdiğimiz bu konu bizler için de söz konusudur. Ramazan ayında birden fazla hatim okuyan bizler Ramazan sonrasında neredeyse bir daha ki Ramazan ayına kadar kapağını açmadığımız zaman- lar olmaktadır. Bu Kur'an'ın bizler tarafından terk edilmesi anlamına gelmektedir.

Biz de Ramazan sonrasında Kur'an'ı Ramazan ayında okuduğumuz gibi oku- maya devam etmeliyiz.

Ramazan bununla birlikte bizlere nimetlerin değerini anlamayı kazandırmalıdır. Açlık anlarında, susuzluk anlarında Allah Teâlâ'nın yoklukla imtihan ettiği kullarını anla- maya çalışırız. Bununla birlikte bize ise verdi- ği nimetlerin farkına varırız. Elde ettiklerimizin aslında kıymetsiz olmadığını tefekkür ederiz.

Ramazan ile Allah için fedakârlık yap- mayı, Allah için birtakım şeylerden vaz- geçmeyi anlarız. Aslında bir gün boyunca oruç tutmak, bir ay boyunca oruca devam etmek ömrümüze benzemektedir.

İnsan bir gün boyunca oruç tutmak- ta, kendisini yasaklanmış birtakım şeyler- den uzak tutarak, Allah'a yakınlaşmak için ibadetlerde bulunarak ve birtakım zorluk- lar çekmektedir. Sonrasında ise iftar sevincini elde etmektedir. Bir ay boyunca ramazan ayını ihya etmekte sonrasında ise bayram sevincini yaşamaktadır. İşte insan ömrü boyunca Allah'ın kendisine yasakladıklarını terk ederek, emrettiklerini de yaparak zorlukları aşmakta sonrasında ise cenneti elde etmektedir.

Bir gün içerisinde itaat etmenin lez- zeti sonrasında gelen iftar ve bayram sevinci ile Allah'ın razı olduğu bir hayatın neticesindeki cennet sevinci birbirine son derece benzerlik taşımaktadır.

Ramazan ayı için heyecanlı ve sevinçliyiz. Çünkü belki de bu Ramazan Allah'ın kendisine kavuşmadan önce bizlere vermiş olduğu son fırsattır.

Rabbim bizleri kendisine bağışlanmış olarak kavuştursun. Sonumuz cennet olsun.

Allahumme Âmin...

¹³ (2/ Bakara 183)

RAMAZAN'A HAZIR MISIN?

Ebu Enes El-Halebî

Salih Bağırhan Tarafından Tercüme Edilmiştir.

Allah'a hamd, Rasulüne salât ve selam olsun. Bundan sonra; bu kitapçık Ramazan ayı ile alakalı faydaları barındıran özet niteliğinde muhtasar bir risaleden oluşmaktadır. Allah'tan (cc) bunu bizlere faydalı kılmasını ve hayırlara muvaffak kılmasını isteriz.

Ramazan ayı; hayırların, bereketlerin, rahmetlerin; günahlardan bağışlanmanın ve cehennem ateşinden kurtulmanın ayıdır. Rasulullah (sav) şöyle buyurmaktadır: "Her kim imanla ve ecini Allah'tan umarak Ramazan orucunu tutarsa, onun geçmiş günahı bağışlanır. Her kim Kadir gecesini imanlı ve ecini Allah'tan umarak geçirirse geçmiş günahı bağışlanır."¹

Başka bir hadiste de şöyle buyurmaktadır: "Her kim Ramazan'da imanlı ve ecini yalnız Allah'tan umarak (Terâvih ve sâire gibi) namaz kılsa geçmiş günahları bağışlanır."²

Rasulullah (sav) şöyle buyurmaktadır: "Ramazan ayının ilk gecesi olduğu zaman şeytanlar ve cinlerin azgınları zincire vurulur, cehennem kapıları kapatılır, onlardan hiçbirisi açılmaz. Cennet kapıları açılır ve onlardan hiçbirisi kapanmaz. Bir münâdi şöyle seslenir:

'Ey hayırlı şeyler yapmak isteyen kimse! Bu isteğini yerine getir, hayırlı işleri yap. Ey kötü işler yapmak isteyen kimse! Bu isteğinden vazgeç. Allah, Ramazan ayında birçok insanı cehennemden azat eder.' Bu durum Ramazan'ın her gecesinde devam eder."³

Ramazan ayı taat ayı olduğundan dolayı Müslüman bir kimse sevinir ve gelmesiyle mutlu olur. Allah'ın (cc) şu ayetinde olduğu gibi:

قُلْ بِفَضْلِ اللَّهِ وَبِرَحْمَتِهِ فَبِذَلِكَ فَلْيَفْرَحُوا هُوَ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ

"Söyle onlara, (sevineceklerse) Allah'ın lütfu ve rahmetiyle, evet bununla sevinirler; çünkü bu, onların toplayıp biriktirdiklerinden daha değerlidir."⁴

Taat günleri Allah'ın rahmetinin Müslümanlara estiği günlerdir. Umulur ki bu günlerden sonra kul Allah'a karşı bedbaht olmaz. Şu hadiste olduğu gibi: "Hayatınızın her anında hayır elde etmeye çalışın. Ve Allah'ın rahmet esintilerine yönelin. Çünkü, Allah'ın rahmet esintileri vardır. Onları dilediği kullarına isabet ettirir."⁵

Rasulullah (sav) ümmetine Ramazan Ayı'nın gelmesini (faziletini) müjdelemektedir. Ve şöyle buyurmaktadır: "Ramazan ayı size geldi çattı; mübarek aydır, Allâhu teâlâ, Ramazan orucunu farz kıldı, Ramazan ayında Cennet kapıları açılır, Cehennem kapıları kapanır; şeytanlar bağlanır. Onda bir gece (Kadir Gecesi) vardır ki bin aydan hayırlıdır. Onun, hayırından mahrum olan hakikaten mahrumdur."⁶

¹ (Buhari; 2014/ Müslim; 760)

² (Buhari; 37/ Müslim; 760)

³ (Tirmizi; 682/ İbn-i Mace; 1642.) Elbani sahih demiştir.

⁴ (10/Yunus, 58)

⁵ (Taberani, 1/682)

⁶ (İmam Ahmed; 7148/ Nesai; 2107)

Bazı âlimler şöyle demiştir: “Bu hadis Ramazan ayından dolayı insanların birbirlerini müjdelediği bu konuda umde bir hadistir.”

Müslüman bir kimse cennet kapılarının açılmasıyla nasıl müjdelenebilir? Günahkâr bir kimse cehennem kapılarının kapanması ile nasıl müjdelenebilir? Akıllı bir kimse şeytanların bağlandığı vakitte nasıl müjdelenebilir?⁷

Selef-i Salihin ramazan ayının gelmesiyle sevinir, Allah'tan (cc) bu aya ulaşmalarını ve Allah'a karşı taatte başarılı olmalarını isterlerdi. Muallâ bin Fadl (ra) şöyle demiştir: “Selef-i sâlihîn, Allah'a altı ay kendilerini Ramazan'a ulaştırması için dua ederlerdi. Geri kalan altı ayda da idrak ettikleri Ramazan'ı kabul buyurması için dua ederlerdi.”⁸

Yahya İbn-i Ebi kesir (ra) Ramazan ayı gireceği zaman şöyle dua ederdi: “Allah'ım beni Ramazan'a Ramazan'ı da bana ulaştır. Benden kabul buyur.”

İnsanlardan bazıları Ramazan ayına karşı gayreti büyük olup, muhabbeti ve isteği artar. Ramazan ayını her yıl bekler, gelmesi için gün sayar, en güzel şekilde geçirmeye çalışır ve en güzel şekilde karşılar.

İyi amelleri işleme hususunda hazırlıklı ol! Çeşitleri çok olan güzel amelleri yapmada çaba göster; oruç tutma, namaz kılma, Kur'an okuma, Allah'ı zikretme, ondan istiğfarda bulunma, insanlara iyi davranma ve sadaka verme ve bunlara benzeyen ameller...

Ramazan ayına erişmek, oruç tutmaya ve namaz kılmaya muvaffak olmak en büyük nimetlerden birisidir.

Nice çok insanlar vardı ki geçmiş Ramazan ayında bizimle birlikteydi. Ama şimdi ölümler arasında sayılmaktadır. Ölümün gelmesi ile Ramazan'a ulaşamadılar ve Salih amellerden mahrum bırakıldılar. O zaman bize düşen görev bu büyük nimetin farkına varabilmektir.

Ramazan ayına hazırlık olarak; bizlere düşen niyetleri tashih etme, haramları terk etmede kesin bir azim ve sadık bir niyet etme, kötü adetleri değiştirme, güzel ameller işlemede çaba gösterme ve Ramazan ayını en güzel şekilde elverişli kılmaktır.

Allah Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

طَاعَةٌ وَقَوْلٌ مَّعْرُوفٌ فَإِذَا عَزَمَ الْأَمْرُ فَلَوْ صَدَقُوا
اللَّهُ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ

“Fakat iş, kesinlik ve kararlılık gerektirdiği zaman, şayet Allah'a sadakat gösterebilirler, şüphesiz onlar için daha hayırlı olurdu.”⁹

Ramazan ayında kesin bir azimle, Kur'an'ı Kerim'in günlük okuma virdlerini ve çokça hatmetme ameliğini terk etme hususunda gayret gösterelim. Ramazan ayını çokça istiğfar ederek, sadık tevbe ve Allah'a yönelerek; günahlardan ve isyanlardan kaçınarak, günahlardan pişmanlık duyarak, bir daha günahlara işlememeye azmederek ve ehlimize karşı kötü muamele etmeyerek karşıyalalım. Ramazan ayı Allah'a yönelme ve tevbe için büyük bir fırsattır. Bu ayda kazanmayacaksa peki hangi ayda kazanacak? Bu ayda Allah'a bağışlanmayı sunmayacaksa ne zaman sunacak? Kim bu hayırlı aydan mahrum kalırsa bu kimse yoksun bırakılmıştır.

⁷ (Letaiful-Mearif; 148)

⁸ (Letaiful-Mearif; 148)

⁹ (47/Muhammed, 21)

Ramazan ayı girmeden orucun hükümleri ile ilgili bilgileri öğrenerek Ramazan ayını karşılayalım. Mesela orucun rükünleri, vacipleri, müstehapları, orucu bozanları bozmayanları, oruç tutmaya güç yetiremeyen kimseler gibi.

İmkân dâhilinde oruç tutmayı engel oluşturacak ve zorlaştıracak amelleri ramazan ayı girmeden terk ederek Ramazan ayını karşılayalım. Allah'a yalvararak ve dua ederek Ramazan'a sıhhatli, afiyetli ve imanlı bir şekilde bizleri ulaştırmasını (arzularak) Ramazan'ı karşılayalım. Allah'ın rızasına uygun oruç tutmak ve namaz kılmak için Allah'tan yardım isteyelim. Ramazan ayının her gecesini nafile namazlarla geçirmeye özen gösterelim.

Allah'tan (cc) bizleri sıhhat, afiyet ve imanla ramazan ayına kavuşturmasını; gündüzleri oruç, geceleri kıyam ile geçirmeyi kolay kılmasını ve onun rızası doğrultusunda sevabının ecirlerini istiyoruz. Âmin...

Hamd Âlemlerin rabbi olan Allah'a aittir.

KEMERLERİ SIKMA VAKTİ

Erhan Yıldız

erhanyildiz@takvadergisi.org

Ramazan ayının ilk gecesi girince şeytanlar ve cinlerin azgınları zincire vurularak bağlanır. Cehennemin kapıları kapatılır, hiçbir kapısı açılmaz. Cennet kapıları ise sonuna kadar açılır, hiçbirisi kapalı tutulmaz. Ve bir münadi şöyle seslenir: “Ey iyiliklere istekli olanlar, hayra yönelin! Ey kötülüğe arzu duyanlar, kendinizi tutun!”

عن عائشة رضي الله عنها قالت: «كَانَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا دَخَلَ الْعَشْرُ شَدَّ مِئْزَرَهُ، وَأَحْيَا لَيْلَهُ، وَأَيَّقَظَ أَهْلَهُ» أخرجه البخاري

Aişe (ra) şöyle demiştir: "Ramazanın son on günü geldiğinde Peygamber (sav) kemerini sıkar, geceyi ihya eder ve ailesini uyandırır."¹

Hamd, biz kullarına ramazan ayı hak ettiği gibi ihya edildiği takdirde imanımızın artacağı ve içerisinden bağışlanarak çıkabileceğimiz bir fırsat veren Allah'adır (cc). Salat ve selam da bu ayı en güzel şekilde bize açıklayan, hayatıyla örneklediren Allah Rasulü 'nedir (sav).

Değerli okurlarımız, mübarek ay Ramazan yaklaştı. Sizler de bu yazıları okuduğunuzda Ramazan ayına az bir zaman kalmış olacağı için istedim ki selefimizin yaptığı gibi ramazana girmeden bir hazırlık yapalım. Bu yüzden de bu ay ki sayımızda Ramazan'a hazırlık mesabesinde olan bir yazı yazmaya

karar verdim. Çünkü insanoğlu kendisi için önem arz eden bir durum ortaya çıktığında ona hazırlık yapar. Yapması da gereklidir zaten.

Selefimiz de böyle yapmış, Ramazan onlara gelmeden evvel hazırlıklarını tamamlamışlardır. Öyle ki onlar Ramazan'a ulaşmadan altı ay öncesinden Ramazan'a ulaşmak için, Ramazan geçtikten sonra altı ay da Ramazan'ın kabul olması için dua ederler ve aylar öncesinden hazırlık yaparlardı. Çünkü onlar ramazana ulaşan bir Müslümanla ulaşmadan ölen bir Müslümanın derecelerinin farkının ne kadar olduğunu biliyorlardı. Çünkü onlar ramazanı ihya edebilirlerse bağışlanacaklarını biliyorlardı. Çünkü onlar ramazanın onlar için büyük bir fırsat olduğunu biliyorlardı. Bizler elbette biliyoruz ramazanın kıymetini, değerini, faziletini. Ama nefsimiz ve dünya koşuşturması unutturuyor ve bizlere tekrar hatırlatılmasını gerekli kılıyor.

Burada ramazanın değerini hatırlatmak amacıyla faziletine dair bazı hadisleri zikredip sonrasında ise hadisimizde olduğu gibi Rasulullah'ın (sav) ramazanından ve amellerinden bahsetmeye çalışacağız inşallah.

Rasulullah (sav) şöyle buyurmaktadır:

"إِذَا جَاءَ رَمَضَانُ، فَتُحْتَفَلُ أَبْوَابُ الْجَنَّةِ وَغُلِقَتْ أَبْوَابُ النَّارِ، وَصُفِّدَتِ الشَّيَاطِينُ"

"Ramazan ayı girdiğinde cennet kapıları açılır, cehennem kapıları kapanır ve şeytanlar bağlanır."²

¹ (Buhari)

² (Müslim)

"إِذَا كَانَتْ أَوَّلُ لَيْلَةٍ مِنْ رَمَضَانَ صُفِّدَتِ الشَّيَاطِينُ، وَمَرَدَةُ الْجِنِّ، وَغُلِّقَتْ أَبْوَابُ النَّارِ، فَلَمْ يُفْتَحْ مِنْهَا بَابٌ، وَفُتِحَتْ أَبْوَابُ الْجَنَّةِ، فَلَمْ يُغْلَقْ مِنْهَا بَابٌ، وَنَادَى مُنَادٍ يَا بَاغِيَ الْخَيْرِ أَقْبِلْ، وَيَا بَاغِيَ الشَّرِّ أَقْصِرْ، وَلِلَّهِ عِتْقَاءُ مِنَ النَّارِ، وَذَلِكَ فِي كُلِّ لَيْلَةٍ"

"Ramazan ayının ilk gecesı girince şeytanlar ve cinlerin azgınları zincire vurularak bağlanır. Cehennemın kapıları kapatılır, hiçbir kapısı açılmaz. Cennet kapıları ise sonuna kadar açılır, hiçbirisi kapalı tutulmaz. Ve bir münadi şöyle seslenir: "Ey iyiliklere istekli olanlar, hayra yönelin! Ey kötülüğe arzu duyanlar, kendinizi tutun!"

Allah'ın bu gece cehennemden kurtardığı pek çok kimseler olacaktır. Bu hal Ramazan'ın bütün gecelerinde tekrarlanır."³

"مَنْ صَامَ رَمَضَانَ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ"

"Her kim Ramazan ayını imanlı ve ecrini Allah'tan bekleyerek oruçlu olarak geçirirse, geçmiş günahları affolunur."⁴

رَغِمَ أَنْفُ رَجُلٍ ذُكِرَتْ عِنْدَهُ فَلَمْ يُصَلِّ عَلَيَّ، وَرَغِمَ أَنْفُ رَجُلٍ دَخَلَ عَلَيْهِ رَمَضَانُ ثُمَّ انْسَلَخَ قَبْلَ أَنْ يُغْفَرَ لَهُ، وَرَغِمَ أَنْفُ رَجُلٍ أَدْرَكَ عِنْدَهُ أَبَوَاهُ الْكِبَرَ فَلَمْ يُدْخِلْهُ الْجَنَّةَ

"Benim adım anıldığı hâlde bana salâvat getirmeyen, Ramazan ayına ulaştığı halde bağışlanmadan Ramazan ayından çıkan ve anne babası yanında yaşlılığa ulaşmasına rağmen cenneti elde edemeyen kimsenin burnu sürtülsün."⁵

"الصَّلَاةُ الْخَمْسُ، وَالْجُمُعَةُ إِلَى الْجُمُعَةِ، وَرَمَضَانُ إِلَى رَمَضَانَ، مُكَفِّرَاتٌ مَا بَيْنَهُنَّ إِذَا اجْتَنَبَ الْكَبَائِرَ"

"Büyük günahlardan sakınıldığı müddetçe beş vakit namaz, iki cuma, iki ramazan, aralarında işlenen günahlara keffaret olur."⁶

İşte selef bu faziletleri bildiği için aylar öncesinden "Allah'ım beni ramazana ramazanı da bana ulaştır." diye dua ediyordu.

Aktardığımız bu rivayetlerin yanında tabi ki daha birçok hadis ve ayet ekleyebiliriz lakin bu kadarını, hatırlatma amacıyla yeterli görüyorum.

Peki, yazımıza konu olan hadise geçecek olursak;

Rasulullah (sav) kulların Allah'a en yakın olanı, Allah'a en çok ibadet edeniydi. Hatta o gelmiş ve gelecek günahları bağışlanmasına rağmen Allah'a şükreden bir kul olabilmek için ayakları şişinceye kadar namazlarına ve ibadetlerine devam etti.

عَنْ الْمُغِيرَةَ بْنِ شُعْبَةَ، يَقُولُ قَامَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حَتَّى تَوَرَّمَتْ قَدَمَاهُ فَفَقِيلَ لَهُ قَدْ غَفَرَ اللَّهُ لَكَ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَمَا تَأَخَّرَ . قَالَ "أَفَلَا أَكُونُ عَبْدًا شَكُورًا"

Muğire b. Şu'be'den (ra) rivayet edildiğine göre, şöyle demiştir:

Rasulullah (sav) geceleri ayakları şişinceye kadar namaz kılarıdı.

Kendisine şöyle denildi: "Allah yaptığın ve yapacağın günahları affetmesine rağmen bu şekilde niçin namaz kılıyorsun?"

³ (İbni Mace)

⁴ (Buhari)

⁵ (Tirmizi)

⁶ (Müslim)

Rasulullah (sav): "Şükreden bir kul olmayayım mı?" buyurdu.⁷

Rasulullah (sav) Ramazan'ın girmesiyle ibadetlerini daha da arttırırdı. Hele ki son on gününe girdiğinde, hadiste geçtiği şekliyle kemerini izarını sıkar ve ailesini de uyandırarak ramazanı ve gecelerini ihya etmeye çalışırdı.

Bu konuda İmam Nevevi diyor ki: "Âişe'nin (ra) buradaki "geceleri ihya ederdi" sözü, gecenin tümünü namaz ve sair ibadetlerle uykusuz olarak geçirirdi" demektir. Her ne kadar Şafîî uleması "gecenin tümünü ihya etmek mekruhtur" demişlerse de, bu sözleriyle devamlı olarak her geceyi sabaha kadar ihya etmeyi kast etmişlerdir. Ramazanın son on gecesini kadir gecesini ve bayram geceleri gibi bazı geceleri sabaha kadar ihya etmeyi kast etmiş değillerdir. Bu sebeptendir ki, bayram geceleriyle bazı gecelerin tümünü ibadetle ihya etmenin müstehab olduğunda ittifak etmişlerdir.

İhyanın geceye nispet edilmesi ise "mecâz-i aklîdir" sanki kişinin ibadetle geçen gecesini canlı gibi, ibadetsiz geçen gecesini de cansız gibi kabul edilmiştir. "Geceyi ihya etmek" sözüyle insanın geceleyin kendisini ihya etmesi de kast edilmiş olabilir. Çünkü uyku tam bir hareketsizlik olması bakımından ölüm haline çok yakındır. Bu yüzden "uyku ölümün kardeşidir" denilmiştir. Binaenaleyh geceleri ibadet eden kimseler, uykuyla geçiren kimselere nispetle madden ve manen daha canlıdılar. "Evlerinizi kabir ittihaaz etmeyiniz" hadis-i şerifi de bu manaya gelmektedir. Yani "uyuyup da ölümler gibi olmayın. Evlerinizi de içinde ölümleri barındıran kabirler haline getirmeyin" demektir.

Metinde geçen (مُتَزِرٌ) kelimesi, Müslim'in rivayetinde şeklindedir ki, sözlükte "elbiseyi bağlamak" manasına gelir. Bir işe ciddiyetle sarılmaktan kinayedir. Burada ise, "eskiye nispetle daha çok ibadet etmek için çaba sarf etmek" anlamında kullanılmıştır. Türkçe de bu manaya gelen "paçaları sıvamak, gayret kuşağını kuşanmak" "ibadete soyunmak", "ibadete koyulmak" gibi tabirler vardır.

Hattabî'ye göre bu sözü iki şekilde tevil etmek mümkündür:

a. Kadınlardan uzak kalmak,

b. Daha çok ibadet yapmak için daha çok gayret etmek. Bu kelimeyle bu iki ihtimalden her ikisi birden kastedilmiş de olabilir.

Ayrıca hem hakiki hem de mecazi anlamda kullanılmış da olabilir. Bu durumda bu kelime şu manalara gelebilir:

a. Kadınlardan uzak kalırdı,

b. Eskiye oranla daha çok ibadet etmek için gayret ederdi,

c. İzârını sıkıca bağlar onu bayrama kadar çözmezdi.

Bizler, âlimlerimizin bu hadis üzerindeki izahını Rasulullah'ın (sav) hayatında da görüyoruz. Peygamber efendimiz (sav) gönderdiği seriyyelerin birçoğunu ramazan ayında göndermiş, kendi katıldığı gazvelerin ve fetihlerin birçoğunu ya ramazanda yapmıştır (Bedir savaşı ve Mekke'nin fethi gibi) ya da ramazanda hazırlık yapıp ramazandan sonra yapmıştır (Uhud savaşı gibi). Ondan bu durumu gören ve ramazanın bir cehd, gayret, cihad, fetih ayı olduğunu anlayan İslam tarihindeki çeşitli önderler de böyle yapmış ve birçok fetihleri ramazan ayında gerçekleştirmiştir.

⁷ (Buhari)

Kardeşlerim ramazan ayı görüldüğü gibi dinlenme ayı değildir, kenara çekilip oturma ayı değildir, uykuya ve elimizdeki telefon kılıklı bilgisayara mahkûm olmuş bir ay değildir, ne yemek yapacağınız derdi ile çeşit çeşit yemeklerle mideleri doldurma ve amellerde gevşek olma ayı değildir. Ramazan cehd ayıdır, gayret ayıdır, ibadet ayıdır, Kur'an ayıdır, cihad ayıdır. Ramazan Rasulullah'in (sav) yaptığı gibi kemeri sıkma ayıdır, kolları sıvama ayıdır.

Kardeşlerim ramazana sayılı günlerin kaldığı şu günlerde ramazana hazırlık yapın, kemerleri sıkmaya şimdiden başlayın. Bunu yaparken sadece kendiniz değil, gene Rasulullah'in bir sünneti olarak ailenizle yapın, kendinizi hazırlarken ailenizi de hazırlayın bu mübarek aya. Kur'an'ı bol bol okuyarak hazırlanın bu Kur'an ayına.

Bu noktada, Rasulullah'in (sav) ramazandaki bazı ibadetlerini gene O'nun (sav) hadisleriyle, detaylandırmadan zikredersek yazımı sonlandıracağım inşallah.

Oruç

Rasulullah (sav) şöyle buyurmaktadır;

"كُلَّ عَمَلِ ابْنِ آدَمَ لَهُ، إِلَّا الصَّيَامَ فَإِنَّهُ لِي، وَأَنَا أَجْزِي بِهِ، وَالصَّيَامُ جُنَّةٌ، وَإِذَا كَانَ يَوْمُ صَوْمِ أَحَدِكُمْ فَلَا يَرْفُثْ وَلَا يَصْخَبْ، فَإِنْ سَاءَ لَهُ أَحَدٌ أَوْ قَاتَلَهُ، فَلْيَقُلْ: إِنِّي امْرُؤٌ صَائِمٌ، وَالَّذِي نَفْسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ، لَخُلُوفُ فَمِ الصَّائِمِ أَطْيَبُ عِنْدَ اللَّهِ مِنْ رِيحِ الْمِسْكِ، لِلصَّائِمِ فَرْحَتَانِ يَفْرَحُهُمَا: إِذَا أَفْطَرَ فَرِحَ، وَإِذَا لَقِيَ رَبَّهُ فَرِحَ بِصَوْمِهِ "

"Rasulullah (sav) buyurdu ki: Allah (cc) buyurdu: 'Ademoğlunun her bir işi kendinedir. Oruç hariç; o benim içindir, onun karşılığını ben veririm. Aynı zamanda oruç bir kalkandır. Sizden birinizin oruçlu bir günü olunca, o gün kötü konuşmaktan mutlaka kaçınınsın, gürültü de çıkarmasın. Birisi kendisine

söver ya da sataşır, 'Ben oruçluyum.' desin. Muhammed'in nefsi elinde olana yemin olsun ki, oruçlunun ağız kokusu Allah katında misk kokusundan daha hoştur. Oruçlu iken iki rahatlık bulunmaktadır. İftar ettiği zaman iftarın rahatlığı, Rabbine kavuştuğu zamanda orucun rahatlığını duyar."⁸

"إِنَّ فِي الْجَنَّةِ بَابًا، يُقَالُ لَهُ: الرَّيَّانُ، يَدْخُلُ مِنْهُ الصَّائِمُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، لَا يَدْخُلُ مِنْهُ أَحَدٌ غَيْرُهُمْ، يُقَالُ: أَيْنَ الصَّائِمُونَ؟ فَيَقُومُونَ، لَا يَدْخُلُ مِنْهُ أَحَدٌ غَيْرُهُمْ، فَإِذَا دَخَلُوا أُغْلِقَ، فَلَمْ يَدْخُلْ مِنْهُ أَحَدٌ "

"Cennette Reyyân denilen bir kapı vardır ki, kıyamet günü oradan ancak oruçlular girecek, onlardan başka kimse giremeyecektir. Oruçlular nerede? diye çağrılır. Onlar da kalkıp girerler ve o kapıdan onlardan başkası asla giremez. Oruçlular girince o kapı kapanır ve bir daha oradan kimse girmez."⁹

İtikâf ve Kadir Gecesini Aramak

عَنْ عَائِشَةَ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا) زَوْجِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) : أَنَّ النَّبِيَّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) كَانَ يَعْتَكِفُ الْعَشْرَ الْأَوَاخِرَ مِنْ رَمَضَانَ حَتَّى تَوَفَّاهُ اللَّهُ تَعَالَى...

"Peygamberimizin eşi Âişe'nin (ra) naklettiğine göre, Peygamber (sav) vefat edinceye kadar Ramazan'ın son on gününde itikâfa girerdi..."¹⁰

عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) يُجَاوِرُ فِي الْعَشْرِ الْأَوَاخِرِ مِنْ رَمَضَانَ وَيَقُولُ: "تَحَرَّوْا لَيْلَةَ الْقَدْرِ فِي الْعَشْرِ الْأَوَاخِرِ مِنْ رَمَضَانَ."

Âişe (ra) şöyle demiştir: "Rasulullah (sav), Ramazan'ın son on gününde itikâfa girer ve "Kadir gecesini Ramazan'ın son on gününde arayın." derdi."¹¹

8: 9-10-11 (Buhari)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ) عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) قَالَ: "مَنْ قَامَ لَيْلَةَ الْقَدْرِ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ، وَمَنْ صَامَ رَمَضَانَ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ."

Ebu Hureyre'den (ra) rivayet edildiğine göre, Peygamber (sav) şöyle buyurmuştur:

"Her kim inanarak ve (sevabını Allah'tan) umarak Kadir gecesini ibadetle geçirirse geçmiş günahları bağışlanır. Her kim Ramazan orucunu inanarak ve (mükâfatını Allah'tan) umarak tutarsa geçmiş günahları bağışlanır."¹²

Sahur

عَنْ أَنَسٍ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ) قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ): "تَسَحَّرُوا فَإِنَّ فِي السُّحُورِ بَرَكَةً."

Enes'in (ra) naklettiğine göre, Rasulullah (sav) şöyle buyurmuştur:

"Sahur yemeği yiye. Çünkü sahur yemeğinde bereket vardır."¹³

İftar ve İkram

عَنْ زَيْدِ بْنِ خَالِدٍ الْجُهَنِيِّ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ): "مَنْ فَطَرَ صَائِمًا كَانَ لَهُ مِثْلُ أَجْرِ غَيْرِهِ غَيْرَ أَنَّهُ لَا يَنْقُصُ مِنْ أَجْرِ الصَّائِمِ شَيْئًا."

Zeyd b. Hâlid el-Cühenî'nin rivayet ettiğine göre, Rasulullah (sav) şöyle buyurmuştur: "Her kim bir oruçluya iftar yemeği yedirirse, kendisine onun sevabı kadar sevap verilir; oruçlunun ecrinden de hiçbir şey eksiltilmez."¹⁴

Dua

عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَرَأَيْتَ إِنْ عَلِمْتُ أَنَّ لَيْلَةَ الْقَدْرِ مَا أَقُولُ فِيهَا قَالَ « قُولِي اللَّهُمَّ إِنَّكَ عَفْوٌ كَرِيمٌ تُحِبُّ الْعَفْوَ فَاعْفُ عَنِّي »

Âişe'den (ra) rivayet edildiğine göre: Kadir gecesine erişirse "O gece nasıl dua edelim?" diye sorduğunda Rasulullah (sav) "Allah'ım! Sen affedicisin, affi seversin, beni affet." buyurmuştur.¹⁵

Namaz

عَنْ أَبِي سَلَمَةَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ أَنَّهُ سَأَلَ عَائِشَةَ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا) كَيْفَ كَانَتْ صَلَاةُ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) فِي رَمَضَانَ؟ قَالَتْ: مَا كَانَ يَزِيدُ فِي رَمَضَانَ، وَلَا فِي غَيْرِهِ عَلَى إِحْدَى عَشْرَةَ رَكْعَةً، يُصَلِّي أَرْبَعًا فَلَا تَسْأَلُ عَنْ حُسْنِهِنَّ وَطُولِهِنَّ، ثُمَّ يُصَلِّي أَرْبَعًا فَلَا تَسْأَلُ عَنْ حُسْنِهِنَّ وَطُولِهِنَّ، ثُمَّ يُصَلِّي ثَلَاثًا...

Ebu Seleme b. Abdurrahman, Âişe'ye (ra), "Rasulullah'ın (sav) Ramazan'da kıldığı namazlar nasıldı?" diye sordu. O da şöyle cevap verdi: "Rasulullah Ramazan'da da Ramazan dışındaki gecelerde de on bir rekâtta fazla namaz kılmazdı. Önce dört rekât kılar ki o rekâtların güzelliğini ve uzunluğunu sorma! Sonra dört rekât daha kılar. Bunların da güzelliğini ve uzunluğunu sorma! Sonra da üç rekât (vitir namazı) kılar..."¹⁶

Son Dua

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) إِذَا دَخَلَ رَجَبٌ، قَالَ: "اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي رَجَبٍ، وَشَعْبَانَ، وَبَلِّغْنَا رَمَضَانَ."

Enes b. Malik'ten rivayet edildiğine göre,

Recep ayı girdiği zaman Rasulullah (sav) şöyle dua ederdi:

"Allah'ım! Recep ve Şâban aylarını hakkımızda mübarek eyle, bizi Ramazan ayına ulaştır.

Allahumme âmin.

¹² (Buhari)

¹³ (Müslim)

¹⁴ (Tirmizi)

¹⁵ (Tirmizi)

¹⁶ (Buhari)

KRAL MI? YOKSA ON İKİ HALİFEDEN BİRİ Mİ ?

Mustafa Yakupoğlu

Geçmişten bugüne tartışılan meselelerden biri de Hasan'ın (ra) Muaviye (ra) lehine hilafetten feragat etmesiyle başlayan krallar döneminin hilafet olarak isimlendirilmesinin doğru olup olmadığıdır. Özellikle coğrafyamızda Şi'a temayüllü' çevreler bu değişimin baş müsebbibi olarak Muaviye'yi (ra) kabul etmekte ve onun şahsı üzerinden hilafet mefhumuna ve asırlardır bu müessesenin hamiliğini yapmış olan Ehl-i sünnete saldırmaktadırlar. Halbuki onların asıl dertleri ne halifeliğin krallığa dönüşmesidir ne de Muaviye'dir (ra). Onların asıl dertleri Nebvi yönetim sisteminin yeryüzünde adaleti sağlamak için kifayetsiz olduğunu, en nihayetinde birtakım aile ve boyların menfaat devşirme aracına dönüştüğünü ispat etmek ve tabii oldukları beşerî nizamların düzenlenmesini yapmaktır. İşte bu yazımızda Allah subhanehu'nun izni ve inayetiyle bu güruhun iddialarına cevap vermeye çalışacağız. Sa'y ü gayret bizden tevfiğ Allah'tandır.

Muaviye'nin (ra) halife olmasıyla Raşit Halifeler devrinin bittiği bir hakikattir. Nihayete eren bu dönem, Rasulullah'ın (sav) metodu üzere giden bir dönemdir. Çünkü bununla ilgili olarak Rasulullah (sav) bizlere şu haberi vermektedir:

“Nübüvvet müessesesi Allah'ın var olmasını istediği müddetçe devam edecektir. Daha sonra Allah, onu kaldıracaktır. Bundan sonra Peygamberlik metoduna uygun olarak hilafet dönemi gelecektir. Sonrasında Allah onu kaldırmayı dilediğinde kaldıracaktır. Bundan sonra ısıricı krallık dönemi gelecektir. Allah bu dönemde kalmasını istediği müddetçe devam ettirecek daha sonra kaldıracaktır. Bu dönemden sonra da zulüm dönemi olan zorba krallık dönemi devreye girecektir. Allah dilediği müddetçe bu dönem de devam edecek sonrada dilediği zaman o dönem kaldıracaktır. Artık bundan sonra tekrardan Peygamber metoduna dayalı dönem gelecektir.”

Rasulullah'ın (sav) haber verdiği otuz yıllık bu süre Hasan (ra) ile son bulmuştur. Çünkü Hasan (ra), H.41 yılı Rebiulevvel ayında, Muaviye (ra) lehine hilafet makamından çekilmiştir. Bu süre de Rasulullah'ın (sav) vefatından itibaren tam otuz yıl etmektedir. Bu haber ayrıca Rasulullah'ın (sav) nübüvvet mucizelerinde biridir. Zira Rasulullah (sav) bu hadiste, Müslümanların kendi vefatından kıyamete kadar yaşayacağı idari dönemleri haber vermiştir. Zorba krallar dönemini yaşayan Müslümanlar olarak bu süreci aynı şekilde müşahade etmekteyiz. Rasulullah'ın (sav) işaret ettiği idari dönemleri seyredersek:

- a- Nebi'nin (sav) dönemi
- b- Raşit halifeler dönemi
- c- Isıricı krallık dönemi
- d- Zalim krallık dönemi
- e- Muasır İslam ümmeti olarak büyük bir özlemle beklediğimiz ve bu dönemlerden sonra gelecek olan Nebevi metoda dayalı hilafet dönemi

Peki Rasulullah'ın (sav) bu dönemler içinde zikretmiş olduğu ısıricı krallık dönemi liderleri halife olarak isimlendirilebilir mi? Alimlerimiz, Raşit Halifeler döneminden sonraki dönemin her ne kadar krallık dönemi olsa da bu dönemi halifeler dönemi olarak isimlendirmekte bir sakınca görmemişlerdir. Bu görüşlerini de Buhari ve Müslim'in Ebu Hureyre'den (ra) rivayet ettikleri şu hadise dayandırmaktadırlar. Rasulullah (sav) buyuruyor ki:

“İsrailoğullarını Peygamberleri idare ederdi. Bir Peygamber vefat etti mi hemen arkasından yenisi gönderilirdi. Ancak benden sonra peygamber gelmeyecektir. Benden sonra halifeler olacak ve hem de çok sayıda olacaktır.” Bunun

¹ Yazının giriş kısmına konu olan gürüh Anadolu coğrafyasında yaşayan Alevilerdir.

² (Ahmed bin Hanbel Müsned, 4/371-372)

üzerine Sahabe," Bize ne emir buyurursunuz?" diye sordular. Rasulullah (sav), "İlk halifeye karşı vefalı olun, aman ha ilk halifenin etrafında toplanın. Sonra da onların hakkını yerine getirin. Çünkü yüce Allah, onlara idareleri altındakilerin hakkını soracaktır." buyurdu.³

İbni Teymiyye bu hadis hakkında der ki: "Hadiste yer alan, "Hem de çok sayıda olacaklar" ifadesinden anlaşılan o ki, Raşit Halifeler dışında kalan idareciler ve krallardır. Çünkü Raşit Halifeler sayıca az olan kimselerdi, çok sayıda değillerdi.

Yine hadiste yer alan, "İlk halifeye karşı vefalı olun, aman ha ilk halifenin etrafında toplanın" cümlesine gelince, bu ifade gösteriyor ki, muhalif kimseler olacaktır.⁴ Oysa Raşit Halifeler öyle değildiler.⁵

Bu açıklamadan da anlaşılabileceği üzere, Rasulullah'dan (sav) sonra birçok Halife geleceği bizatihi Rasulullah'ın (sav) haber vermesiyle bize kadar ulaşan bir hakikattir. Ancak Raşit halifelerin sayısına baktığımızda hadisin lafzındaki çokluk ifadesine kıyasen çok azdır. Bu da açık bir şekilde Rasulullah'ın (sav) krallık dönemini de Halifeler dönemine kattığını göstermektedir. Yine gerek Sahabelerin gerekse Alimlerimizin başta Muaviye (ra) olmak üzere Emevî krallarını övmesi, onların fazilet ve dehalarından bahsetmesi, krallar devrini dönemlerin en hayırlıları arasında değerlendirmemiz için yeterlidir. Evet bu dönemde yaşanan kötü olaylar inkâr edilemez. Ancak İslam ümmetinin bin dört yüz yıllık tarihinde yaşanan tüm dönemlere kıyaslandığında, Raşit Halifeler devrinden sonra en kıymetli dönem olduğu da inkâr edilemez...

İbni Teymiyye bu husus hakkında der ki. "Muaviye bu ümmetin en değerli ve en faziletli krallarındandır. Çünkü Muaviye'den önce geçen idareciler, Peygamberlik esas ölçülerine dayalı olarak idareyi devam ettiren halifeler idiler. Oysa Muaviye'nin idareciliği halifelik değil, krallığa veya melikliğe dayalı bir idarecilikti. Onun melikliği rahmet ve varlığa dayalı bir meliklikti. Onun melikliğinde rahmet, merhamet, yumuşaklık ve Müslümanlara yarar sağlayan bir krallık dönemi idi. Bilinen gerçek o ki, onun krallığı başkalarından çok daha hayırlıydı."⁶

Gerçekten de Muaviye'nin (ra) İslam ümmeti üzerindeki himmetini anlatmakla bitiremeyiz. Yirmi yıllık halifelik dönemine baktığımızda, İslam devletini kurumsal alanda ne kadar ilerlettiğini, askeri alanda yapmış olduğu atılımları ve kendinden önceki halifelerden hiçbirinin ulaşamadığı geniş bir sahaya tahakküm etmesine rağmen, İslam devleti içinde sağlamış olduğu sükûneti kimse inkâr edemez. Bu da bizlere Raşit Halifeler dönemindeki bereketin krallar döneminde de devam ettiğini göstermektedir.

Bu sebeple de Muaviye'nin (ra) döneminin başlangıcıyla birlikte hilafet müessesesi her ne kadar krallığa dönmüş olsa da gerek alimler tarafından gerekse avam tabakası tarafından bu dönemin hilafet olduğu kabul edilmiştir. Çünkü Hilafet müessesesi kapsam olarak neleri içeriyorsa, krallıklar döneminde de bu mana şöyle veya böyle, varlığını devam ettirmiştir. Krallıklar döneminde değişimden daha ziyade dahili idarenin dağılımı noktasında olmuştur. Krallık öncesi görev dağılımında liyakat ön planda tutulurken, krallık döneminde iş, akraba, çevre asabiyeti ve kılıca dönüşmüştür. Ancak söz konusu olan değişimlere rağmen krallık, dini amaçları gerçekleştirmek için İslam'ın ön gördüğü şeriat esaslarını baz alarak hareket etmeyi terk etmemiştir.

³ (Buharî, h.3455)

⁴ Ebu Bekir (ra) halife seçildikten sonra herhangi bir muhalefetle karşılaşmamış olsa da, öncesinde Ensar ve Muhacir arasında kısa süren bir niza vuku bulmuştur. Bu sebeple burda atedilen ilk halife Ebu Bekir'de (ra) olabilir.

⁵ (El-Fetava 35/15)

⁶ (El-Fetava 4/292)

İbni Haldun, bu dönemde hilafetin geçirdiği evreleri ve değişimi özetleyerek derki: "Açıkça görülen o ki, önceleri hilafet mülksüz ve meliksiz olarak devam ediyordu. Daha sonra bunun işlevi değişti, artık krallıkla iç içe girmiş oldu. Daha sonra sadece krallık kaldı. Çünkü artık hilafet ile ayrılık baş gösterdi. Zira gece ve gündüzü, zaman değişimlerini ve olayları taktir eden yüce Allah'tır."⁷

İbni Haldun'unda ifade ettiği gibi hilafet müessesesi devam etmişti, ancak daha önceki dönemden farklı olarak ümmetin işleri melikler tarafından sevk ve idare ediliyordu. Ancak bu melikler Raşit bir halife olmamakla birlikte, bugün ki yöneticilerin aksine Allah'ın kitabıyla hükmeden, ilâh-i kelimetullah için fütuhatlar yapan ve Cuma namazını ikame eden kişilerdi. Her ne kadar idarecileri kral olsa da halifelerin icra ettiği işlerle aynı şeyleri icra ediyorlardı. Sonuç itibarıyla değişime uğramış olsa bile o yine mertebesi düşük bir hilafet kurumuydu.

Hülasa, tüm bu aktarılanları bir araya getirdiğimizde vasil olduğumuz nihai sonuç, Raşit halifeler döneminden sonra gelen krallar dönemi liderlerinin de halife olarak isimlendirilmesinin caiz olduğudur.

Peki tarih boyunca bazı kesimlerin eleştirilerinin odağında olan Muaviye (ra), Rasulullah'ın (sav) haber verdiği on iki halifeden biri olabilir mi?

Cabir bin Semure'den (ra) rivayet edildiğine göre, diyor ki: "Babamla birlikte Rasulullah'ın (sav) yanına vardık. Bu sırada kendisinin şöyle buyurduğunu işittim: "Bu iş, (İslam davası) onları idare eden on iki halife geçmedikçe sona erecek değildir." Cabir diyor ki: "Daha sonra Rasulullah (sav) duyamadığım kısık bir sesle konuştu. Bunun üzerine babama sordum ve dedim ki: "Rasulullah ne buyurdu?" Babam dedi ki: "Gelecek olan her on iki halife Kureyş'ten olacaktır."⁸

Yine Cabir'den (ra) gelen başka bir rivayette ise Rasulullah (sav) şöyle buyurmuştur: "İslam, on iki halife geçene dek hep aziz ve güçlü olarak varlığını devam ettirecektir. Hepsini de Kureyş'tendir."⁹

Yine Cabir'den (ra) gelen bir diğer rivayette şöyledir: "Bu din hep aziz, güçlü ve saygın olarak on iki halife geçene dek devam edecektir. Hepsini de Kureyş'ten olacaktır."¹⁰

İbni kesir mezkûr hadisleri şöyle açıklamıştır: "Bu hadisler bize bir şeyi müjdelemektedir o da on iki halifenin ileride geleceği meselesidir. Gelecek olan on iki halife hakkı ayakta tutacak ve halkı adaletle idare edecektir. Ancak burada sözü edilen on iki halifenin mutlaka peş peşe ve birbiri ardınca gelecekleri manasına gelmez. Ancak bunlardan ilk dört tanesi art arda gelmiş ve hepsi aynı düzeyde idare etmişlerdir. Bu kişiler ilk dört halife olan Ebu Bekir, Ömer, Osman ve Ali'dir. Ömer bin Abdulaziz'de bunlardandır. Bu konuda otorite sahibi bilginlerin hiç şüphesi yoktur. Abbasoğulların'dan olan kimi halifeler de bunlardandır. Kuşkusuz bu on iki halife geçmedikçe kıyamet kopacak değildir. Burada görülen o ki, hadislerde söz konusu edilen Mehdi de bunlardandır. Ancak burada sözü edilen Mehdi, Şi'a'nın İmamiye kolunun beklemekte olduğu on ikinci imam demek değildir. Ehl-i Sünnet'e göre, on ikinci imam (Mehdi) bir gün gizlenmiş olduğu yerden, Samarra'dan çıkıp gelecek olan mevhum¹¹ bir imam değildir. Aslında gerçek manada böyle bir imam yoktur. Bu, sadece vehme dayalı hayali bir imamdır. Bu itibarla hadislerde sözü edilen on iki halifeden kasıt, Şi'a'nın İmamiye veya İsna Aşeriye kolunun inandıkları on iki imamdan biri demek değildir."¹²

⁹ (Sahihu Müslim Ala Şerhi'n-Nebevi, 12/503)

¹⁰ (Sahihu Müslim Ala Şerhi'n-Nebevi, 12/203, 12/503)

¹¹ Gerçekte olmayıp var sanılan, var diye düşünülen.

¹² (İbni Kesir, Tefsir, 2/34)

⁷ (Rayyis, en-Nazariyat es-Siyasiye S.195)

⁸ (Sahihu Müslim Ala Şerhi'n-Nebevi, 12/502)

Aslında var olan bütün batıl inanışlar, semavi dinlerin tahrif edilmesiyle neşet etmiş olan inanışlardır. Bu sebeple gerçeğiyle sahtesinin müşterek isimlerle günümüze ulaşmış olması çok normal bir durumdur. Bu isim benzerliklerinden biri de Ehl-i Sünnet'in on iki halife inancı ile Şi'a'nın on iki imam inancıdır. Ancak isimdeki müştereklik müsemmeda benzerliği gerektirmemektedir. Zira Şi'a'nın inanmış olduğu Mehdi dünyaya gelip sonra kaybolmuş olan mevhum bir kişiyken, Ehl-i Sünnet'in inandığı Mehdi henüz dünyaya gelmemiştir.¹³

Bu konu hakkında İbni Teymiyye der ki: "Eğer bu hadisleri dikkat ve titizlikle inceleyecek olursak, bu hadislerde sözü edilen on iki halife, hepsi de halifelik görevini üstlenmiş ve bu görevi fiilen yapacak olan kimseler olarak dile getirilmektedir. Onların döneminde İslam güçlü, egemen olacak ve kimse onlara baş kaldırmayacaktır. Halk da onların etrafında toplanıp bir araya gelecektir. Onların döneminde halk hep huzur ve rahat içerisinde bulunacaktır. Dönemlerinde herhangi bir yanlış meydan verilmeyecektir. Dolayısıyla burada belirtilen özelliklerin hepsi, o on iki imama tamamen uymamaktadır. Çünkü o on iki imam arasında halifelik görevini fiilen üstlenenler olduğu gibi, üstlenmemiş olanlarda vardır. Hadiste ifade edilen ise, o on iki kişinin hepsinin de halife olarak fiilen görev almış olacakları gerçeğidir. Oysa Şi'a'nın on iki imamından sadece Ali ile Hasan hilafet makamına gelmiştir."¹⁴

Ayrıca bu hadislerde, mana olarak bir hasr ifadesi bulunmaktadır. Yani dikkat çekilen nokta sadece sayılarının on iki olması değildir. Burada dikkat çekilen diğer husus, İslam'ın özellikle bu on iki halife dönemlerinde oldukça güçlü bir devlet ve idari sisteme sahip olacağı

gerçeğidir. Nitekim Raşit halifeler dönemi olsun, Emeviler dönemi olsun, İslam hep güçlü, hep aziz ve başı dik olmuştur. Bu dönemlerdeki halifeleri diğerlerinden ayıran en büyük fark ise, bu dönemlerde bütün halkın halifeler etrafında toplanmış olmasıdır. Bu sebeptendir ki, bazı alimler Hasan (ra) ve Abdullah bin Zubeyr-i (ra) bu halifeden kabul etsede bazı alimler zikredilen bu şartların tamamı bu iki Sahabede bulunmadığı için onları on iki halife arasında kabul etmemiştir.

Bunun içindir ki İbni Teymiyye şöyle demiştir: "Doğrusu İslam esasları Ümeyyegoğulları döneminde, onlardan sonraki dönemler dikkate alındığında çok daha ileri düzeyde ve daha güçlü olmuştur. İslam sınırlarını genişletmede de daha etkin olmuştur. Bu nedenledir ki Muaviye'de hadiste sözü edilen halifelerden biri olarak kabul edilmiştir."

Hulasa, Ebu Bekir (ra), Ömer (ra), Osman (ra), Ali (ra), Muaviye (ra), Ömer bin Abdulaziz (rh) ve Harun Reşid (rh) Hadiste konu olan Kureyş'li halifelerdir. Eğer böyle kabul edersek, Hadise konu olan on iki halifeden yedi tanesi gelip geçmiştir. Bunlardan on ikincisinin Mehdi olacağını göz önünde bulundurursak, Mehdi zuhur etmeden önce dört halife daha gelecektir. Allah subhanahu'dan temennimiz bizleri o döneme tez zamanda ulaştırması ve beklenen o dönemi iman üzere yaşatmasıdır.

Dualarımızın sonu alemlerin Rabbi olan Allah'a hamd olsun...

¹³ Allah en doğrusunu bilir.
¹⁴ (Minhac'u-Sunne, 4/210)

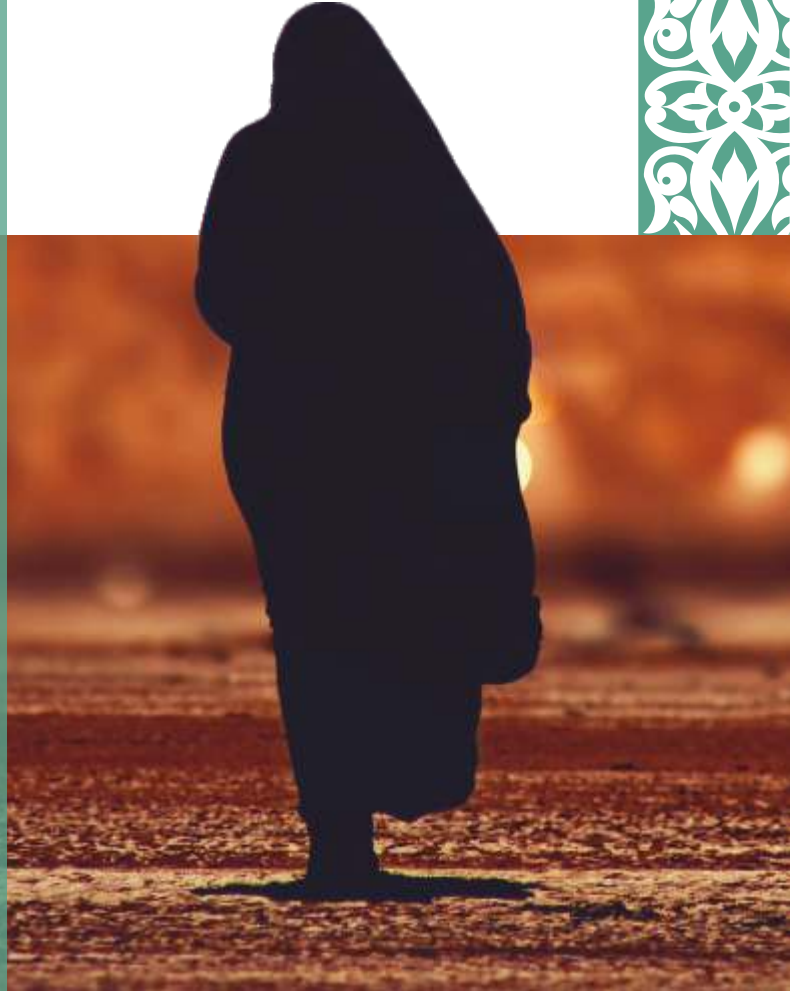
TAKVA YOUTUBE
KANALINA **ABONE** OLARAK
BİZE DESTEK
OLABİLİRSİNİZ

ALLAH-U TEÂLÂ'YA İMAN VE TESLİMİYETİN HAYATA YANSIMASI

Ayşe Ebrar

Rahman ve Rahim olan Allah'ın Adıyla... Hamd bize hakkı ve batılı gösteren ve bize hidayet veren Allah'adır, ondan yardım ve bağışlanma dileriz. Nefislerimizin şerrinden ve amellerimizin kötülüklerinden Allah'a sığınırız. Salat ve selam Allah'ın bize Peygamber ve örnek olarak gönderdiği Muhammed'e (sav) ailesine ve ashabının üzerine olsun.

Esselamu Aleyküm değerli bacım geçen ay ki yazımda Allah'a iman ve teslimiyet konusundan bahsetmiştik, bu yazımızda ise Allah'a iman ve teslimiyetin hayata yansımalarından bahsedeceğiz,

Değerli bacım: Allah-u Teâlâ'ya iman edip teslim olmak demek, pazarlık yapmadan, 'ama' demeyerek, sağa sola yalpalamadan dosdoğru, örneğini Hacer'den almış bir teslimiyettir. Tevhid üzere Allah'a hakkıyla teslim olmuş bir kişi artık nefsinin arzularını ilahlaştırmayacak, kalbini ve nefsini Allah'u Teâlâ'ya ve onun ilahi kanunlarına teslim edecek ve Allah'ın emirlerini yerine getirip yasakladıklarından kaçacaktır.

Allah'u Teâlâ koşulsuz ve mutlak bir şekilde iman edenlerin teslimiyeti konusunda şöyle buyurur;

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُبِينًا

"Allah ve Rasulü bir şeye hükmettiğinde Mümin erkek ve Mümin kadının o işlerinde seçim hakları yoktur. "Kim de Allah'a ve Rasulüne isyan ederse muhakkak ki apaçık bir sapıklıkla sapmıştır. "¹

Değerli bacım; Hakkıyla iman etmiş ve Allah'a teslim olmuş bir kadın sıradan müşrik ve cahiliye toplumundaki kadınlar gibi olamaz, zira o davranışıyla, ahlakıyla, yaşam tarzıyla, giyimiyle, oturup kalkmasıyla konuşmasıyla tevekkülüyle düşüncesiyle ve bakış açısıyla kendini gösterir. Hayata Mü'min gözüyle bakar, meseleleri Mü'mince değerlendirir ve ne yaptığını bilen mürüvvet sahibi kişi olarak sorunlarını çözüp işlerini halleder ve hayatı ciddiye alır. Mü'min ve şuurlu bir kadın hayatta en büyük görevinin ve en ciddi işinin Allah'ı razı etmek olduğunu bilir. Allah'ı razı etmenin Kur'an'ın hükümlerine teslim olmak ve Rasulullah'ın sünnetine tabi olmakla olacağının farkındadır. O kadın Rabbine olan sorumluluklarını bildiği gibi eşine, çocuklarına, Mü'min kardeşlerine ve akrabalarına karşıda sorumluluğun bilincindedir.

Hacer'in çöle bırakılmasında ki diğer bir teslimiyet örneği de yıllarca bir evladı olsun diye arzu eden ve sonunda evlat sahibi olunca Allah'ın; kendisinden, en değerlisi olan İsmail ile imtihan için onu çöle bırakmasını istemesine, sorgusuz sualsiz 'Neden ya rabbi', ya aç kalır ölürse' diye itiraz etmeden, Allah'ın istediği gibi yavrusunu ve hanımını yapayalnız bir çöle bırakıp arkasına bile bakmadan giden İbrahim'dir. Çünkü İbrahim ve İsmail gibi Allah'a gönülden teslim olmuş ve O'na hakkı ile tevekkül eden kişiler Allah onlara bir şeyi emrettiğinde arkalarına dönüp bakmazlar, çevreden

¹ (33/Ahzab 36)

Diğer insanların konuştuğu boş meseleler onları oyalayıp aldatmaz çünkü onlar gözlerini gayelerin en yücesine dikmişlerdir, onların gözleri, iki cihanın mülkü, izzeti ve hükmü elinde olan Allah'u Teâlâ'nın rızasında ve onun muttaki kullarına en büyük ödül olarak hazırladığı cennetlerdedir.

Kur'an sünnet ve sünnetullahın bilincinde olan bir kadın, 'iman ettim ve teslim oldum' dedikten sonra; bu iddiasında yalancı mı, samimi mi olduğunu, Allah bildiği halde o kadını imtihan edeceğinin bilincindedir.

أَحْسَبَ النَّاسُ أَنْ يُتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ
وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ
الَّذِينَ صَدَقُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْكَاذِبِينَ

"Yoksa insanlar 'iman ettik' dedikten sonra imtihana tabi tutulmadan bırakılacaklarını mı sandılar." And olsun ki onlardan öncekileri imtihan ettik, elbette Allah doğru olanları da yalancıları da bilir ve imtihanlarla insanların bilmesini sağlar."²

Mevdudi bu ayetin tefsirinde şöyle der. "Hiç kimse sadece sözle iman ettiğini söyleyerek vadettiğimiz dünya ve ahiret nimetlerine layık olamaz. Bilakis iman ettiğini söyleyen herkes söylediğinin doğruluğunu ispatlaması için bir dizi sınavlardan geçirilir, vaat ettiğimiz cennet bu kadar ucuz değil, dünyada vaat ettiğimiz nimetlerde söz ile iman ettiğini söyleyen herkese ihsan edilecek kadar değersiz değil. İmtihan bunların ön şartıdır, bizim uğrumuzda zorluklara katlanmalı mal ve can kaybı yaşanmalı tehlikelere, engellere ve felaketlere göğüs germelisiniz; siz hem korku hem de (dünyaya kaşı gösterdiğiniz) aç gözlülükle imtihan olunacaksınız,

sizin için değerli olan her şeyi bizim rızamız için feda etmeli, bizim yolumuz için bütün zorluklara katlanmalısınız, işte ancak o zaman gerçekten iman edip etmediğiniz açığa çıkar. Allan bu ayetlerde Müslümanlara imtihanın, temizle pisin ayrıldığı bir ateş ocağı, mihenk taşı olduğunu söylemektedir. Pis olan Allah tarafından bir kenara bırakılacak, temiz olan ise seçilecek ve Allah onu sadece samimi Mü'min'lerin hak ettiği nimetlerle şerefli edecektir.

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَنَبْلُوكُمْ بِالشَّرِّ وَالْخَيْرِ
فِتْنَةً وَاللَّيْنَا تَرْجَعُونَ

"Her nefis mutlaka ölümü tadacaktır, biz sizi gerçek değerlerinizi ortaya çıkarmak için şerle de hayırla da imtihan ediyoruz sonunda zaten bize döndürüleceksiniz."³

وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ حَتَّى نَعْلَمَ الْمُجَاهِدِينَ مِنْكُمْ
وَالصَّابِرِينَ وَنَبْلُوا أَخْبَارَكُمْ

"Gerçek şu ki içinden cihat edenleri ve sabredenleri ayırt edinceye: söz ve davranışlarınızdaki samimiyyetiniz doğruluğunu ortaya çıkarıncaya kadar biz sizi sınamaya devam edeceğiz."⁴

Firavun ailesinin kuaförü olan kadın bizlere, iman ve teslimiyet konusunda sıdk üzere olmada ve iman ettikten sonra bu imandan taviz vermeden ödenebilecek en ağır bedelleri ödeme konusunda ne güzel örnektir. Bu kadının durumu İmam Ahmet'in müsnedinde geçen İbn-Abbas hadisi şöyle bildirilmiştir:

³ (21/Enbiya 35)

⁴ (47/Muhammed 31)

² (29/Ankebut 2-3)

Peygamber (sav) şunları söyledi: Miraca çıktığım gece bir yerde çok güzel bir koku aldım, bu kokunun ne olduğunu Cebrael'e sordum dedi ki; "Bu koku Firavunun kızının bakıcısı olan kadının ve çocuklarının kokusudur" Bu olayın aslını sorduşumda Cebrael şöyle dedi; bu kadın bir gün Firavun 'un kızının saçını tararken tarak elinden düştü onu yerden alırken gayriihtiyari "Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla" dedi. Firavun 'un kızı "Babamı mı kastediyorsun" deyince kadın "Hayır benim kastettiğim benim de senin de babanın da Rabbidir" diye cevap verdi. Firavun 'un kızı "Bunu babama söylerim" dedi. Kadında "Evet söyleyebilirsin" dedi. Kızı bunu haber verince firavun, kadını çağırdı ve dedi ki "kadın benden başka senin Rabbin mi var?" Kadın: "Evet benim de senin de Rabbin Allah'tır" diye cevap verdi. Bunun üzerine firavun, bir kazanda yağın kaynatılmasını sonra kadın ve çocuklarının onun içine atılmasını emretti. Kadın firavundan bir isteği olduğunu söyledi. Firavun kadının isteğinin ne olduğunu sorunca, kadın: "Benimle çocuklarımin kemiklerini aynı örtüye sarıp bizi birlikte defnetmenizi istiyorum" dedi. Firavun: "Tamam bunu yaparım" dedi. Firavun 'un emri ile çocukları birer birer kadının gözleri önünde o kaynatılmış yağın içine atıldılar. Nihayet sıra emzirme çağında olan bebeğe gelince annesi dayanamadı, oldukça gerildi. Bunu gören bebek Allah'ın dilemesi ile konuşmaya başladı ve "Anne korkma atla çünkü dünyanın işkencesi ahiretin işkencesinden daha hafiftir" dedi ve kadında atladi.

Değerli bacım; Bu Allah'a imanda sadık olunmasıdır. "Ben Allah'a iman ettim" dedikten sonra yeryüzünün bütün fitneleri ve musibetleri insanın üzerine gelse, insanın Allah'u Teala'nın katından umduğu rıza-ı ilahiden ve cennete giden Tevhid yolundan dönmemesidir.

Bilelim ki; bizim başımıza gelen iyi ve kötü her imtihana, Allah'ın istediği doğru tepkiyi verdiğimiz zaman, o imtihanlar bizim derecemizi yükselten sınavlar ve fırsatlar olur.

Değerli bacım; Allah'ın, bizlerin iman etmemiz ve teslim olmamızdan sonra; ödememizi istediği malları ve canları feda etme bedelleri, sırf biz ebedi Saadet'e ulaşalım ve cennete girelim diyedir. Çünkü Allah'u Teala şöyle buyurur;

إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنْ لَهُمُ الْجَنَّةَ

"Şüphesiz ki Allah cennet karşılığında Mü'minlerden canlarını ve mallarını satın almıştır."⁵

Allah'u Teala bizleri hidayet üzere yaşamaya, dünyada kendi rızasına ulaştıracak hayırlı ameller yapmaya muvaffak kılsın. Bize bunca nimetler bahşeden Allah'a hamd olsun. Âmin

⁵ (9/Tevbe 111)

ÜMMETİN YAHUDİSİ "MÜRCİE"

Ali Mücahit Orakçı

alimucahitorakci@takvadergisi.org

Allah'a Hamd Rasulüne Salat ve Selam olsun. Bir önceki yazımda kısaca mürcie fırkasının doğuşunu ve fikirlerini aktarmıştım. Fırkaların doğru anlaşılması için fırkaların doğduğu yıllarda yaşayan muteber ulemanın bu ekoller hakkında bakış açılarının incelenmesi çok yararlı olacaktır. Önderlerimiz mürcie fırkası ile alakalı, haklı olarak çok ağır eleştirilerde bulunmuşlardır.

Ulemanın Mürcie Hakkında ki Tasvirleri: İrca Sonradan Ortaya Atılmış Bidatlerin Asıllarındandır

Tarih boyunca onlarca ekol ortaya çıkmış, kimisi varlığını halen sürdürmekte kimisi de tarihin tozlu sayfalarında kalmıştır. Ortaya çıkan bu ekolleri incelediğimizde, bu ekollerin temellerini dayandırdıkları ana fırkaların olduğunu görürüz. Bu ana fırkalar rafizilik, haricilik, kaderiyye ve mürcie fırkalarıdır. Sonradan ortaya çıkan her sapkın fırka rafizi, harici, kaderi ve mürci ekolden etkilenmiştir.

Ehli Sünnet'ten birçok kimse ircânin sonradan ortaya atılan ve ümmetin kendileri üzere Nebî'nin (sav) cehennemde olduklarını haber verdiği yetmiş iki fırkaya ayrıldığı bidatlerin asıllarından olduğunu ifade etmiştir.

"Ümmetimin yetmiş iki fırkaya ayrılır, onlardan sadece biri kurtuluş ehlidir." diye buyurdu. Bunların kimler olduğu sorusuna, **"Bunlar cemaatte olanlardır."**

buyurdu.¹ Diğer bir rivayette "Bunlar benim ve ashabımın üzerinde bulunduğu yolda olan kimselerdir." manasındaki ifadeye yer verilmiştir.

İbn Batta (rh) şöyle demiştir: "Allah sana rahmet etsin. Bil ki bütün bu fırkaların ve görüşlerin dört aslı vardır ve bunların hepsi haktan sapmış durumdadır. İslâm ve ehline karşı inat ederler. Hepsi dört asıldan dallanıp budaklanmakta, şubelere ayrılmaktadır. Hepsi bu dört asla râcidir. Sonra bunlardan farklı yollara dağılmaktadır. Onları hevalar ve çirkin görüşler sarıp sarmalamıştır. Sonunda sayılması mümkün olmayacak kadar fırkaya ayrılmışlardır. Kendileriyle bildikleri ve kendilerine râci oldukları dört asıl bize Ebû Bekr en-Neccâd'ın Yûsuf b. Esbât'tan isnâdını zikrederek tahdis ettiği rivâyette geçmektedir: Bidatlerin asılları Ravâfid, Havâric, Kaderiyye ve Mürcie olmak üzere dördtür. Bundan sonra her bir fırkadan on sekiz tâife dallanıp budaklanır. İşte bunlar yetmiş iki fırkadır. Yetmiş üçüncü fırka ise Rasulullah'ın (sav) kendisi hakkında **'Kurtulacak olan odur'** buyurduğu Cemaat'tir."²

Hafs b. Humeyd şöyle demiştir: Abdullah b. el-Mubârek'e "Bu ümmet kaç fırkaya ayrılmıştır?" diye sordum. Dedi ki: Asıl olan dört fırkadır ki bunlar Şîa, Harûriyye, Kaderiyye ve Mürcie'dir. Şîa yirmi iki fırkaya ayrılmıştır. Harûriyye yirmi bir fırkaya ayrılmıştır. Kaderiyye on altı fırkaya ayrılmıştır. Mürcie de on üç fırkaya ayrılmıştır." "Ey Ebû Abdurrahmân, Cehmiyye'yi zikrettiğini işitmedim?" dedim. Bunun üzerine o "Sen bana sadece müslümanların fırkalarını sordun" dedi.³

¹ (Ahmed b. Hanbel, 3/145; Zevaid, 6/226)

² (El-İbânetu'l Kubrá, 292)

³ (El-İbânetu'l Kubra, 295)

İrcâ Mezhebi En Şerli ve En Habis Mezheptir Diyenler

Selef-i Sâlihîn Mürchie dininin hakikatini bildiklerinden dolayı insanlar için ondan diğer mezheplerden ve fırkalardan endişelendiklerinden daha çok endişelenmişlerdir. Bunun sebebi bu mezhebin toplumları ve dinleri ifsad eden bir özelliğe sahip olmasıdır. Zira onların nezdinde mümin ile fâsık arasında, sâlih ile tâlih arasında bir fark yoktur. Çünkü iman hususunda ameller hiçbir konumda yer almamaktadır. Namaz kılan da kılmayan da mümindir. Şarap içen ve oruç tutan eşittir. İman yönünden aralarında bir fark yoktur. Bunların hepsi onların nezdinde kâmil imana sahip müminlerdir ve onların imanı mukarreb meleklerin imanı gibidir.

Âcurrî (rahimehullah) şöyle demiştir: "Kim bunları söylerse Allah Teâlâ'ya büyük bir iftirâ atmış, hakka zıt olan ve bütün âlimlerin reddettiği bir şeyi söylemiş olur. Çünkü bunları söyleyen kimse 'Lâ ilâhe illallâh' diyen kimseye büyük günahlar işlemesinin ve fuhşiyât irtikâb etmesinin zarar vermeyeceğini söylemektedir. Ona göre bunlardan hiçbirine bulaşmayan takvâ sâhibi salih kimse ile günahkâr kimse birdir! Şüphesiz bu reddedilmiştir. Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ اجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ نَجْعَلَهُمْ
كَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَوَاءً مَحْيَاهُمْ
وَمَمَاتُهُمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ

"Yoksa günahları işleyenler kendilerini hayatlarında ve ölümlerinde iman edip sâlih amel işleyenler gibi kılacağımızı mı zannettiler? Ne kötü hüküm veriyorlar!"⁴

Ebû Sa'd ez-Zencânî (rh) Mürchie'nin fırkalarını ve aralarındaki ihtilafları söz konusu ettikten sonra şöyle demiştir: "Yine bazı görüş ayrılıklarının bulunmasına rağmen onlara göre kim kendilerinin iman dediği şeyi gerçekleştirirse, bundan sonra şeriatın emirlerinden hiçbir şeyi yerine getirmese bile, şeriatın sakındırdıklarının hiçbirinden sakınmasa bile o kimse cenneti hak eden ve cehennemden uzaklaştırılacak olan Allah dostu hakikî bir mümindir. Terk ettiği (farzlar) ya da irtikab ettiği (haramlar) ona zarar vermez. Bu İslâm'da ortaya atılan büyük bir bidattir, vaadi ve vaîdi ibtâl etmektir, Kitab'ın ve Sünnet'in naslarına muhâlefet etmektir. Teflik Allah'tandır."⁵

İbn Teymiyye " şöyle demiştir: "Hem onların hem de Mürchie'nin şöyle demesi gerekir: 'Kul hiçbir hayır işlemese de namaz kılmasa da akrabalık bağlarını gözetmese de doğru söylemese de işlemedik hiçbir büyük günah bırakmasa da konuştuğu zaman yalan söylese de söz verdiği zaman sözünde durmasa da kendisine bir şey emânet edildiği zaman hiyânet etse de yalan söylemekte, hiyânet etmekte, sözünde durmamakta ısrarcı olsa da Allah'a tek bir secde etmese de kimseye bir iyiliği dokunmasa da emâneti yerine teslim etmese de güç yetirdiği bütün yalanları söylese de bütün zulümleri yapsa da bütün fuhşiyâtı işlese de bütün bunlara rağmen imanı kâmil bir mümindir, onun imanı nebîlerin ve siddıkların imanı gibidir.' Evet, "Zâhirî ameller içteki iman gereklidir demeyen her kimsenin böyle söylemesi gerekir..."⁶

Görüldüğü üzere bu mezhep zaten kötülüğe meyyal olan insana şer kapılarının anahtarını teslim ediyor. Bu sapkın görüşte olan topluluklar yaptıkları cürümlerden rahatsız olmayacak dereceye geliyor. Bunun sebebi, ne yaparsa yapsınlar imanlarına zarar verecek bir şeyin olmadığı görüşünde olmalarıdır.

⁴ (45/Casiye 21)

⁵ Sünnet'e dair yazdığı manzumesinin şerhinde (s. 106)

⁶ Mecmû'u'l Fetâvâ, (7/584)

El-Evzai Şöyle demiştir: "İslam ehline şu ırcadan daha zararlı bir bidat ortaya atılmamıştır."

Mürcie Bu Ümmetin Yahudileridir

Said b. Cubeyr (rahimehullah) (v. 95) "Mürcie kible ehlinin yahudileridir" demiştir.

Ebû Ca'fer Muhammed b. Ali b. el-Huseyn (rahimehullah) (v. 114) "Mürcie'nin yahudilere benzediği kadar gece geceye, gündüz gündüze benzemez" demiştir.

Bu zatların Mürcie'yi yahudilere benzetmesinin sebebi Yahudilerin büyük günahları işleyip "Nasılsa bağışlanacağız" demeleri, Mürcie'nin de "iyiliklerimiz kabul edilecek, kötülüklerimiz de bağışlanacaktır" demeleridir.

Allah Teâlâ onlar hakkında şöyle buyurmuştur:

فَحَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ وَرِثُوا الْكِتَابَ يَأْخُذُونَ
عَرَضَ هَذَا الْأَذْنَى وَيَقُولُونَ سَيُغْفَرُ لَنَا وَإِنْ يَأْتِهِمْ
عَرَضٌ مِثْلُهُ يَأْخُذُوهُ أَلَمْ يُؤْخَذْ عَلَيْهِمْ مِيثَاقُ الْكِتَابِ
أَنْ لَا يَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ وَدَرَسُوا مَا فِيهِ
وَالدَّارُ الْآخِرَةُ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

"Onlardan sonra Kitap'a varis olan öyle bir nesil geldi ki şu dünyanın değersiz malını alır, sonra da Nasılsa bağışlanacağız' derler. Kendilerine benzeri bir mal gelse onu yine alırlar. Onlardan Allah hakkında ancak hakkı söyleyeceklerine dair Kitap'ta söz alınmamış mıydı? Onun içindekileri de okumuşlardı. Ahiret yurdu takva sahipleri için daha hayırlıdır. Hâlâ akletmez misiniz? Kitap'a tutunup namazı kılanlara gelince biz ıslah edenlerin ecrini asla zayii etmeyiz."¹⁰

Saîd b. Cubeyr (rahimehullah) Allah Teâlâ'nın "Şu dünyanın değersiz malını alırlar" buyruğu hakkında "Günahları işlerler, sonra da nasılsa bağışlanacağız derler" demiştir.¹¹

Ebu's Şeyh'in İbn Abbâs (radiyallahu anhuma)'dan tahriç ettiğine göre ona "Onlardan sonra Kitap'a varis olan öyle bir nesil geldi ki şu dünyanın değersiz malını alırlar" ayeti sorulmuş, o da şöyle demiştir: "Bunlar dünyaya yönelip onun (malını) yiyen, Kur'an'ın ruhsatlarının peşine düşen, 'nasılsa bağışlanacağız' diyen, dünyalık olarak kendilerine sunulan her şeyi alan ve 'Nasılsa bağışlanacağız' diyen kimselerdir."¹²

وَقَالُوا لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ إِلَّا أَيَّامًا مَعْدُودَةً قُلْ أَتَّخَذْتُمْ
عِنْدَ اللَّهِ عَهْدًا فَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ عَهْدَهُ أَمْ تَقُولُونَ
عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ

"Dediler ki: 'Ateş bize ancak sayılı günlerde dokunacak.' De ki: Allah katında bir ahit mi edindiniz? Öyleyse Allah ahidini bozmaz. Yoksa Allah hakkında bilmediklerinizi mi söylüyorsunuz?"¹³

İshâk b. Râhûye şöyle demiştir: "İbnu'l Mubârek Rey'e geldi. Abidlerden büyük ihtimâlle Hâricîler'in görüşünü benimseyen bir adam kalkıp onun yanına geldi ve 'Ey Ebû Abdurrahmân; zina eden, hırsızlık yapan ve şarap içen kimse hakkında ne diyorsun?' diye sordu. İbnu'l Mubârek 'Onu imandan çıkarmıyorum' diye cevap verdi. Adam 'Ey Ebû Abdurrahmân, şu yaşında mür-ciemi oldun?!" dedi. Bunun üzerine İbnu'l Mubârek şöyle karşılık verdi: "Beni Mürcie ile aynı kefeye koyma. Ben

¹⁰ (7/Arâf, 169 -170)

¹¹ (Abdurrazzâk Tefsiri, 952)

¹² ("Ed-Durru'l Mensûr, 3/593)

¹³ (2/Bakara, 80)

iman artar diyorum fakat Mürcie böyle söylemiyor. Mürcie "Hasenelerimiz makbuldür, seyyielerimiz de bağışlanacaktır" diyor. Ben hasenelerimin benden kabul edildiğini bilsem cennetlik olduğuma şehâdet ederim!"¹⁴

Mürcie Fırkaları

1- Cehmiyye: İslam ulemasının bu dinden saymadığı, akli naklin önüne alan Cehm b. Safvan'ın kurduğu temeli irca akidesine dayanan bir ekoldür. Cehmiyenin en belirgin düşüncesi imanı "Allah'tan gelen şeylerin tamamı hususunda kişide marifetin/kesin bir bilginin husul bulması" şeklinde tanımlamalarıdır. Bu tanıma göre herhangi bir küfür fiili kişinin marifetini ortadan kaldırmayacağı için imanına zarar vermez. Cehm, akılla nassın çatışması halinde aklın esas alınması ve nassın buna göre tevil edilmesi gerektiğini savunan ilk kelamcılardan biridir.

Günümüz mürcielerinin ekseriyeti cehmiye ekolündendir. Dini vicdanlara hapsedme ve sadece yaratıcı ile kulun arasında gizli olan bir inanç olduğu düşüncesinin temelinde de bu ekolün olduğunu söylememiz mümkündür.

2- Kerramiyye: Hicri üçüncü yılın başlarında ortaya çıkan ve Muhammed b. Kerram es-Sicistanî tarafından kurulmuş bir fırkadır. Bu ekolün başlıca görüşleri şöyledir:

- Allah'ın (cc) Bir cisim olduğuna ittifak etmişlerdir.
- Allah'ın (cc) Sıfatlarını tahrif ederek ispat ederler.
- Allah'a (cc) Yön ispat ederler.

• Allah'ın (cc) Dünyada dahi görülebileceğini söylerler.

• Kelime-i Tevhid'i söyleyen kişi "mü'min"dir, iman için kalbin tasdikine ve amele gerek yoktur. "Lâ ilâhe illallah" diyen kişi, kalbinde küfür taşısa bile mü'mindir (!) İman artmaz eksilmez ve imandan istisna yapılmaz.

Kerrâmiyye, ikrarın bütün ruhlarca, **"Evet, sen bizim rabbimizsin"** (Araf/172) şeklindeki ilk ikrarla gerçekleştirildiğini, insanların İslâm'dan başka bir dine geçemedikleri sürece ebediyen devam edeceğini, bu ikrarı dünyada Kelime-i Şehadetle tekrarlayan herkesin İslâm ümmetinin bir ferdi olacağını belirtmiştir. Onlara göre amel ve iman ayrı şeylerdir; yani iman söz, ameller ise onun ilkeleridir. İman iyilik yapmakla artmaz, kötülük işlemek veya emredileni terk etmekle de azalmaz. Peygamber dahi olsa bütün Müslümanlar iman bakımından eşittir. Çünkü her mümin gerçek mümin, her kâfir de gerçek kâfirdir. İkisi arasında üçüncü bir konum yoktur.¹⁵

3- Gaylâniyye. Şamlı Gaylan b. Mervan'a nispet edilen, imanı "Allah'ı bilmek, sevmek ve O'na itaat etmek, Hz. Peygamberin getirdiklerinin tamamını dil ile ikrar etmek" şeklinde tanımlayan bir fırkadır. İrcâ fikrini ortaya atan ilk şahıs budur.

Mürcieye nispet edilen diğer fırkalar ise şunlardır: Maturidiyye, Yunusiyye, Merisiyye, Gassaniyye, Tumeniyye

¹⁴ (Müsned-i İshak, 3/671 ; es-Sabuni, 110)

¹⁵ (Geniş bilgi için bkz. "Şamil İslam Ansiklopedisi", 25/294)

Değerlendirme

İnsanın batıl da olsa gittiği yolu bilmesi ve farkındalık sahibi olması büyük bir nimettir. Ancak düşünce ve fikirlerinin temelini hangi fırkaya veya ekole dayandığını bilmeden, bilakis kendini ehli sünnete nispet edip ehli sünnetin din dairesinde bile görmediği bir ekole mensup olduğunu bilmemek kadar acınası bir durum yoktur.

Mürcie hakkında aktardığımız bütün bu nakiller, asrımızda kendisini İslam'a ve sünnete nispet eden toplumların bulunduğu çatının irca çatısı olduğunu gösteriyor.

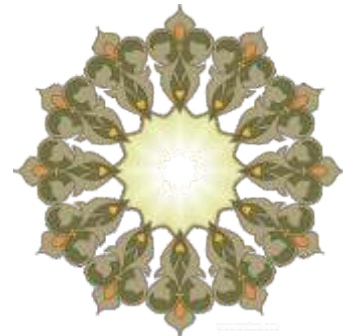
- Aklın, naklin önüne alınması
- Amellerin değersizleştirilmesi
- Şirkin yayılıp Tevhid inancının unutulması
- Ahlaki çöküş

İşte bütün bunların temelinde sünneti ve ehlini terk edip şeytanın yoluna tabi olmaktan başka ne var ki?

Öyle zor ve garip bir zaman da yaşıyoruz ki bütün akımlar ve fikirler adeta bir çorba misali iç içe girdi. Aslında bu durumun sebebi kişilerin kendilerini gitmedikleri yol ve tutunmadıkları metot ile isimlendirmesinden kaynaklanmaktadır. Günümüz mürciesinden bazıları -ki en tehlikelisi bu grup- imanı amelden sayarak ve zahiren hayatlarında amele önem verdiğini insanlara gösteren taife-dir. Ancak bu taife müteşabih naslara ve ilk dönem mürciesinin sahabe hakkında ki söylemlerine dayanarak, en azılı ve Allah'ın hakkını gasp etmiş tağutları bile tekfir etmekten kaçınmaktadır. Ancak onun tağutlara ve avanesine uyguladığı ırcayı (erteleme), nedense muvahhidlere gelince asla uygulamamaktadır.

Onlar, mazlum ve mustazaf Müslümanlara karşı sert ve katı tutumludurlar. En basit bir hata, yanlış ve günah sebebiyle onlara su-i zan beslerler, kasıt ve niyet gözetmeksizin tüm nasların zahirini onlara hamlederek kendilerinin fasık, mücrim hatta bazen de kâfir olduklarını söylerler! Ama onlar küfrün ve şirkin önderi olan tağutlara ve onların dostlarına karşı son derece anlayışlı ve merhametlidirler. Onları savunur, haklarında hep tevile başvurur, hatta gerek aklın gerekse naklin kabul edemeyeceği şekilde tevil sahasını onlar için geniş tutarlar. Kasıt ve niyet şartı getiren tüm nasları onlara hamlederek kendilerinin itaat edilmesi vacip olan emir sahipleri olduğunu iddia ederler! Onlar bu tutumlarıyla aynı anda hem Haricîlerin hem de Mürcie'nin birçok özelliğini bir arada bulundurlar. Onlar için şöyle diyen kimse ne de doğru söylemiştir! "Onlar davetçilere ve kendileriyle aynı fikirde olmayanlara karşı Haricî, küfrün ve nifakın tüm özelliklerini kendisinde bulunduran tağutlara karşı ise Mürciedirler."¹⁶

Velhamdulillah

¹⁶ (Abdu'l Mun'im Mustafa, "el-İntisâr li Ehli't-Tevhid", sf. 9)

İMAM NEVEVİ (rh)

Usame Kaptan

رِیَاضُ الصَّالِحِينَ

Hepimizin evinde bulunan Riyazu's Salihin ve Kırk Hadis kitaplarının yazarı olan İmam Nevevî'nin (rh) adı Ebu Zekerîyya Yahya İbni Şeref İbni Mürî en-Nevevî'dir. 631 yılı Muharrem ayının ortalarında Suriye'nin güneyindeki Havran bölgesinde bulunan Nevâ köyünde doğdu. Adı Yahya olanlar, baba oğul iki peygambere hürmeten Ebu Zekerîyya diye künyelendikleri için, o da geleneğe uyarak, hiç evlenmediği halde, bu künyeyi aldı. İslâm dinine olan hizmetlerine bakarak kendisine, dini ihya eden kimse anlamında Muhyiddin lakabı verilmiştir.

Övülmekten hoşlanmayan Nevevî, dinin her zaman canlı ve dipdiri olduğunu, kimsenin ihyasına ihtiyacı bulunmadığını belirterek, kendini tezkiye anlamı taşıdığı için bu lakapla anılmaktan hoşlanmaz, hatta kendisine Muhyiddin diyenlere hakkını helâl etmeyeceğini söylerdi. Babası Şeref İbni Mürî, mütevazı dükkânında çalışan, çevresinde dürüstlüğü ile tanınan zâhid ve muttaki bir kimseydi. Nevevî on yaşına basınca, babasının dükkânında çalışmaya başladı. Fakat o ticaretle uğraşmayı sevmediği gibi, arkadaşlarıyla oynamayı da arzu etmezdi. Erginlik çağına girerken hıfzettiği Kur'an-ı Kerîm'i her fırsatta okumaktan büyük haz duyardı. Çocukların birlikte oynayalım diye zorlamasına rağmen onlardan kurtulup Kur'an okumaya çalışırdı.

İmam Nevevî (rh) babasına yardım ederek ve fırsat buldukça çevresindeki âlimlerden temel İslâmî bilgileri öğrenerek, on sekiz yaşına kadar memleketinde kaldı. 649 (1251) yılında babası onu Dimeşk'e getirerek Revâhiyye medresesine yerleştirdi. Medresede talebeye

günde sadece bir ekmek veriliyordu. Nevevî bu mütevazı şartlar altında tanınmış âlimlerden okumaya başladı. Ebu İshak eş-Şîrâzî'nin (ö. 476/1083) Şafii fıkhına dair iki muteber eserinden yaklaşık 166 sayfa tutan et-Tenbîh'i dört ayda, el-Mühezzeb'in ibâdât bölümünün dörtte biri olan yaklaşık 250 sayfayı da o yılın geri kalan sekiz ayı içinde ezberledi. Nevevî, daha sonraları bu iki eseri şerh etmiştir. İki yıl sonra babasıyla birlikte hacca gitti. Yolda hastalandı ve Mekte'ye varıncaya kadar sıtımadan kıvrandı. Fakat sesini çıkarıp da hâlinde şikâyet etmedi. Medine-i Münevvere 'de bir buçuk ay kalarak oradaki âlimlerin derslerine katıldı. Kendisinde ilme karşı öyle bir iştiaak vardı ki, bizzat söylediğine göre, iki yıl boyunca yere uzanıp yatmadı. Uykusu gelince kitaplarına yaslanarak biraz uyuklardı. Onun ilme olan düşkünlüğü darbı mesel hâline geldi. Hocalarına gidip gelirken bile, okuduklarını tekrar ederdi. Yıllar sonra yazacağı eserlerde belirttiği gibi, ona göre "İlimle uğraşmak, Allah rızasını kazanmak için tutulan en iyi yol ve en üstün ibadetti. İlim tahsili nafile oruç, namaz ve zikirden daha faziletliydi."

Allah (cc) İmam Nevevî'ye rahmet etsin. İki yıl boyunca uzanarak yatmamak satırlarda her ne kadar basit gözükse de gerçekten zor bir iştir. Özellikle günümüzde kendimize kıyaslamak bile mümkün değil. Onun bu azme nasıl ulaştığını kendi sözleriyle daha iyi anlıyoruz. Kendini motive ettiği kaynak en yüce yol olan Allah'ın (cc) rızasını kazanmak. Başka bir şey değil. Her ne kadar bizler de bu şekilde kendimizi motive etmek isteyip, yeterince azimli olamıyorsak ortaya tek bir sebep çıkıyor. Acaba Allah'ın (cc) rızasını ne kadar içten ve tam anlamıyla istiyoruz?

Her gün on iki hocadan lüğât, sarf, nahiv, fıkıh, hadis, kelâm gibi sahalarda on iki çeşit ders alıyordu. Devamlı çalışması sebebiyle, on yıl gibi bir zamanda parmakla gösterilen bir ilim adamı oldu. 660 yılından itibaren de eser vermeye başladı. Nevevî'nin ilk eserini 655 yılında yazdığı da söylenmektedir.

Muhtelif devirlerde hadis ilmini yeni-
den canlandıran âlimler gelmiştir. Nevevî-
'nin yaşadığı yüzyılda *İbnü's-Salâh ile*
Nevevî, bir sonraki asırda *Zehebî*, müteakip
asırda *İbni Hacer el-Askalânî* gibi âlimler
hadis ilmine büyük hizmet etmişlerdir.
Zehebî'nin "hadis âlimlerinin efendisi" diye
andığı Nevevî, bir hadis hâfızı, aynı zaman-
da hadis ilimlerinde tanınmış bir otoriteydi.

Şafii fıkında devrinin en büyük âlimiydi.
Bu mezhebin esaslarını, usul ve fûruunu, bir
meseleye dair sahabe ve tabiin âlimlerinin
neler söylediklerini, hangi noktada birleşip
hangi noktada birbirinden ayrıldıklarını ezbe-
re bilirdi. Bir gün İmam Gazali'nin el-Vasît
'inden yapılan bir nakil hakkında kendisiyle
münakaşa ettiler. Hâlbuki Nevevî münakaşa
etmekten hiç hoşlanmadığı gibi, münakaşa
edenleri de sevmezdi. Şöyle dedi: "Benimle el-
Vasît hakkında münakaşa ediyorlar. Ben o
eseri dört yüz defa okudum."

Nevevî muhtelif medreselerde hocalık
yaptı. 665 (1267) yılında Ebu Şâme el-
Makdisî'nin vefatıyla boşalan Suriye'nin en
tanınmış öğretim müessesesi olan Eşrefiyye
Dârülhadisi hocalığına getirildi. Vefatına kadar
on bir sene müddetle bu görevi devam ettirdi.

En büyük ibadetin samimi bir niyetle
helâl ve haramları öğrenmek olduğunu
söyleyen Nevevî, hayatı boyunca kimseden
bir kuruş almadı. Görev yaptığı medreseler-
den kendisine verilen aylıkla kitap alır, sonra
da bunları o medreseye vakfederdi. Eşrefiyye
dârülhadisinden hiç maaş almadı. Onun
bu hâli, hak mefhumuna ne büyük önem
verdiğini göstermektedir. Tekrar tekrar görü-
yoruz ki âlimlerin ortak özelliklerinden birisi
de Allah (cc) rızası için yaptıkları işlerden
asla bir ücret talep etmiyorlar ve istemeden
gelen ücretleri ya geri çeviriyorlar ya ihtiyaç
sahiplerine veriyorlar ya da vakfediyorlar.
Onca insan arasında bu şahsiyetleri âlim
yapan unsur elbette ki kendi azimleri ve
muazzam derecede dikkatleri neticesinde-
dir. Haram yeme korkusu içlerine öyle bir
işlemiş ki helalden dahi uzaklaşır hale gel-
mişler. Acaba bu para başkasının hakkı mı?

Ben bu ücreti hak edecek ne yaptım? Bu ücret-
tin geldiği yer yüzde yüz helal mi? Bu ücreti
aldığım zaman Allah (cc) benim ilmime bere-
ket verir mi, yoksa olan ilmimi de yerle yek-
san mı eder? İşte bu gibi soruları sormaktan,
garantiye alalım işimizi diyerek helalleri dahi
terk eden kişilerin, nasıl bu kadar kıymetli
hale geldikleri daha anlaşılır hale geliyor.

Nevevî 'yi yakından tanıyan bazı âlimler
onun bir sahâbî gibi, bazıları ise bir tabiin gibi
yaşadığını söylemişlerdir. İlimle bu kadar çok
meşgul olmasına rağmen ibadete, Kur'an
okumaya ve Allah Teâlâ'yı zikretmeye geniş
zaman ayırırdı. Bir gece sabaha doğru
Dimeşk Camii'nde bir direğe yönelmiş
karanlıkta namaz kılıyordu. Allah Teâlâ'nın,
zalimler ile onların arkadaşı olan günahkârları
cehenneme götürmeleri için meleklerle verdi-
ği **"Onları tutuklayın; çünkü onlar sorguya
çekileceklerdir"** (Sâffât Suresi 37-24) emrini, hesaba
çekilen kendisiymiş gibi derin bir hüznü ve
huşû içinde dakikalarca tekrarlayıp durmuş-
tu. Âlim olan kişi zalimler hakkındaki ayeti
üzerine alınarak kendi nefis muhasebesini
yapıyor ancak bizler Müslümanlara olan
hitap ayetlerini dahi tefekkür etmekten aciz
durumlara gelmişiz.

Nevevî, emir bil-maruf nehyi anil-münker
görevini yerine getirme konusunda benzeri
pek az bulunan bir insandı. Haksızlığa boyun
eğmez, doğru bildiğini söylemekten, yönetici-
leri sözlü veya yazılı olarak uyarmaktan çekin-
mezdi. Sultan Baybars diye bilinen, Mısır ve
Suriye'de Memlûk Devleti'ni kurarak on yedi yıl
saltanat süren Melik Baybars'a Nevevî'nin
muhtelif mektuplar yazdığı, hatta bu mektup-
ların bir kısmını ileri gelen âlimlere de imzala-
tarak müşterek bir dilekçe halinde sunduğu
ve kıtlık sebebiyle maddî sıkıntı içinde bulu-
nan Dimeşk halkına kolaylık göstermesini,
ağır vergilerle onları zor durumda bırakma-
masını istediği bilinmektedir. Dileği yerine
getirilmediği veya isteklerinin aksi yapıldığı
zaman bu mektupların sertlik dozunun daha
da arttığı, hiçbir tehdidin ve hatta ölümün
kendisini yıldırmayacağını sultana hatırlattığı
görülmektedir.

Fakat bu mektuplarında sultana karşı hiçbir zaman saygısızlık göstermemiştir. Onun dindar bir kimse olduğunu bildiği için, ayet ve hadislerden pek çok örnekler vererek kendisini ikna etmeye çalışmıştır.

Haçlılara karşı verdiği savaşlarla ünlü melik Baybars, aslında samimi bir Müslümandı. Bu Kıpçak asıllı Türk sultanı, Moğolların Suriye'ye saldırdığı sıralarda halkın münbit topraklarını, bahçelerini hazineye katmak istemiş, bunun için de Suriyeli âlimlerin fetvasına başvurmuştu. Bazı âlimler korktukları için, bazıları dünyalık elde etmek için sultanın istediği fetvayı vermişti. Baybars Nevevî'den de fetva istemiş, fakat bu uygulamanın haksızlık olduğuna inanan Nevevî fetva vermeye yanaşmamıştı.

Sultan'ın bu konudaki ısrarları üzerine Nevevî ona şunları söylemişti:

"İyi biliyorum ki, sen bir zamanlar Emir Bunduktâr'ın kölesiydin. Hiçbir şeyin yokken Allah lütfedip seni melik yaptı. Duyduğuma göre sarayında, eyerlerinin kayışları altından yapılmış bin tane kölen, çeşit çeşit ziynet eşyalarına sahip iki yüz cariye varmış. Bütün bunları onlardan alıp savaş hazırlığı için kullandığın hâlde devlet hazinesi yetersiz kalırsa, halkın malına el koyman için o zaman sana fetva veririm."

Daha sonra Suriyelilere yüklenen savaş vergilerinin ağırlığından söz ederek bu vergilerin kaldırılmasını, müderrislerin maaşlarının azaltılmamasını istedi. Nevevî'nin bu sözlerine ve istediği fetvayı vermemesine çok kızan Melik, Nevevî'yi şehirden kovmuştur. İmam Nevevî'nin Melik Baybars'a karşı gösterdiği bu yiğit tavrından sonra ünü yayıldı. Eserlerine büyük rağbet gösterildi. İmam Nevevî'ye (rh) karşı gösterilen bu ilgi onun kullandığı üslup neticesindedir. Şayet kaba bir üslup kullanıyorsa, önyargılı ve çokbilmiş tavırlar sergileseydi anlattıkları ne kadar doğru olursa

olsun, söylediklerine yanlış gözüyle bakılıp sapık olarak ünü yayılabilirdi. Ancak kendisi iyiliği emrederken saygısını asla bozmamış ve karşısındaki kişinin etkileneyeceği türde bir yöntem kullanmıştır. Her insana aynı muamele yapılmayacağı gibi aynı nasihat yöntemi de uygulanmaz. Bundan dolayı nasihat ederken acaba karşımdaki kişi nasıl nasihat alır, nelerden etkilenir diye de düşünmek gerekir.

Ashabı kiramı andıran bu örnek şahsiyeti tanıtırken *Zehebî*, zühd ve takva bakımından eşsiz, iyiliği tavsiye edip kötülükten sakındırma hususunda benzersiz bir kimse dedikten sonra, onun azla yetindiğini, basitçe giyindiğini, yemeye içmeye değer vermediğini, bununla beraber vakur ve heybetli olduğunu söylemektedir.

Nevevî'nin talebelerinden fakih ve muhaddis *İbni Ferah el-İşbîlî* (ö. 699/1300), onun üç önemli özelliği bulunduğunu söyledikten sonra, bir kimsede bu özelliklerden sadece biri bulursa, insanlar ondan faydalanmak üzere, ona dünyanın dört bucağından kalkıp gelirler, diyerek bu üç özelliği şöyle sayar:

* İlim ve görev sorumluluğu

* Dünyaya ve dünya menfaatlerine değer vermemek

* İyiliği tavsiye edip kötülükten sakındırmak

İmam Nevevî (rh) vefat edeceğini sezmış olmalı ki, kendisine sefer izni çıktığını söyleyerek hocalarının kabirlerini, şehirdeki tanıdıklarını ziyaret etti ve kitaplarını medreseye vakfetti. Daha sonra Kudüs'e gitti. Ziyaretini tamamlayıp Nevâ'ya döndü. Birkaç gün sonra babasının evinde hastalanarak 676 yılının 24 Receb (22 Aralık 1277) çarşamba günü seher vakti vefat etti.

Allah (cc) rahmetiyle muamele etsin.

(Âmin)

TUFEYL BİN AMR'IN İSLAMI - 2

Bilal Özbuğday

bilalozbugday@takvadergisi.org

Allah'a hamd, Rasulüne salât ve selam olsun. Geçen ay ki siyer yazımızda Tufeyl bin Amr'ın İslam dinine girmesinden, hidayet öyküsünden bahsetmiş ve bazı dersler çıkarmaya çalışmıştık. Çıkardığımız derslerden bazılarını ise bu ay ki sayıda ele almak istedim.

Tufeyl bin Amr'ın hidayet öyküsünden aldığımız derslerden birisi de kavmi, kabilesi, toplumu içerisinde etkili olan bir ferdin davete sunacağı katkının fazlalığıdır. Hatırlayacak olursak Tufeyl, İslam'a girdikten sonra kavmine dönerek etkili bir davette bulunarak kavminin hidayet ile buluşmasına sebep olmuştur. Asıl itibariyle bakılacak olursa Tufeyl bin Amr, İslam'a girmeden önce kavminin içerisinde sözü dinlenen bir kimsedir.

Müslüman kimse kendi iş yerinde, mahallesinde, aile ve akrabalarının içerisinde kişilik ve karakter sahibi olmalıdır. Bununla sözünün ağırlığı artar ve ortaya koyduğu fikir ve düşünce daha fazla kabul görür. Bundan dolayı Müslüman basit karakterli olmamalı ve basit davranmamalıdır.

Akrabalar içerisinde, aile içerisinde bir problem çıktığında problemin çözümü noktasında akla gelen ilk -olgun, hikmetli, ferasetli- insan olmalıdır.

Yine çıkarılması gereken hususlardan birisi de kişinin vahye olan muhataplığının nasıl olması gerektiğidir. İnsan vahye, Kur'an'a, kitaba nasıl muamele etmelidir?

Özelinde Tufeyl bin Amr, genelinde ise tüm sahabeler, Allah'ın ayetleri ve Rasulünün sözleri ile muhatap olduğunda, bunun doğruluğunu kabul etmektedirler. Günümüz insanları ve Rasulullah'ın (sav) zamanındaki müşriklerin hallerine bakıldığında vahye karşı bir önyargı ve beraberinde bir inkâr söz konusudur.

Önyargıya sebep olan şey, hakkı anlatan insandan herhangi bir şey kabul etmemektir. Hakkı anlatan insanları işitip, dinlediklerinde ise dayanağı olmayan şeyler ile, örf ile, adetler ile ya da farklı farklı şeylerle itiraz etmektedirler.

Hâlbuki insan, herhangi bir önyargısı olmaksızın, yalnızca dinleyip işittiğinin doğruluğuna göre hareket etmeye kendisini endekslese hakkı kesinlikle bulacaktır. Sadece İslam ile tanışma olarak düşünmemek lazım. Kendisini İslam'a nispet eden insanlar, şeriate muhalif işler yaptıklarında onların hakka ve doğruya tabi olmalarının önünde de bu husus bir engeldir.

Nitekim Rabbimiz şöyle buyurmaktadır;

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُبِينًا

“Allah ve Rasûlü bir iş hakkında hüküm verdikleri zaman, hiçbir mü'min erkek ve hiçbir mü'min kadın için kendi işleri konusunda tercih kullanma hakları yoktur. Kim Allah'a ve Rasûlüne karşı gelirse, şüphesiz ki o apaçık bir şekilde sapmıştır.”¹

¹ (33/Ahzab 36)

Kendisini İslam'a nispet etmeyip hak arayışında olan insanlar veya kendilerini İslam'a nispet ederek doğru dini öğrenme ve yaşama çabasında olan insanlar, bir mesele hakkında sadece rablerinden ve elçisinden gelene kulak vereceklerdir.

Tufeyl bin Amr'ın kıssasında yine herkesin öz mücadelesini verdiğini görmekteyiz. Tufeyl bin Amr kendi kavmine dönerek zorlu ve meşakkatli bir süreci aslında tek başına geçirmektedir.

Her bir Müslüman İslami harekete fert olma noktasında mücadelesini tek başına vermelidir. Aslında tek başına mücadele yetisi ve kabiliyeti kazanan kişiler topluluk halinde de aynı mücadeleyi ve azmi göstereceklerdir.

Vurdumduymaz, galesiz, hiçbir şey yapmayan, sadece başkalarından bir şeyler beklemek suretiyle hareket eden, sürekli ittirilmeye mahkûm insanlar İslami harekete herhangi bir fayda sunamazlar. Bu cümlelerden şu da yanlış anlaşılmalıdır. İslami hareketin içerisindeki her bir fert başına buyruk bir şekilde kafasına göre hareket etmelidir. Hayır! Bu da yanlış bir tezdır. Müslüman bir fert bir topluluk içerisinde olduğunda dinleyen, itaat eden bir birey olmalıdır. Ancak kastımız şudur ki; Müslüman etrafında hiç kimse olmadığında da kendisi mücadele edebilmelidir. Karar verme, tavır belirleme noktasında meziyet kazanmalıdır.

Dikkatlerimizi çeken bir başka husus ise müşriklerin sürekli aynı argümanları kullanmak suretiyle hakkın önüne geçme çabalarıdır.

Asıl itibariyle davet edenlerin, davete muhatap olanların ve davete engel olanların sürekli aynı tepkileri veriyor olmalarının sebebi temelinde insan olması ve insanın da yaratılışının, fitratının asırlar geçse de aynı olmasındandır.

Müşrikler o dönemde de bu dönemde de 'Aman ha onları dinlemeyin aklınız karışır.' argümanını kullanmaktadırlar. Hakka karşı söyleyecek sözü olmayanların kullandığı bir argüman.

Günümüzde de bunların benzerlerini duymaktayız. Hatta bırakın davetçileri dinlettirmemeyi, 'onları dinlemeyin, aklınız karışır' demelerini, Allah'ın kitabı Kur'an'ın mealini okutturmuyorlar. 'Aklınız karışır, anlayamazsınız.' diyerek.

Hâlbuki Allah Teâlâ anlaşılmayacak bir kitap mı indirdi? Anlamasınlar ve dolayısıyla da yaklaşmasınlar, okumasınlar diye mi indirdi? Elbette hayır. Rabbimiz defalarca farklı farklı ayetlerde bunun aksini söylemektedir.

Rabbimiz şöyle buyurmaktadır;

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ

Andolsun biz, Kur'an'ı düşünüp öğüt almak için kolaylaştırdık. Var mı düşünüp öğüt alan?²

Bırakalım herkes hakkın ve batılın davetçilerini dinlesin. Herkesin iyi ile kötüyü ayırt edebilecek kadar akli mevcuttur. Herkes görüşlerini ifade etsin. Delillerini serdetsin. Deliller tartışsın. Kim Allah'ın ayetleri ve peygamberinin sünneti ile konuşursa hakka isabet edecek, kim de heva ve hevesinden konuşursa hata edecektir. İnsanlar da Allah adına konuşanlardan kimin hak ile konuştuğunu anlayacaktır. Allah adına konuşup da O'nun kitabından ayet okumamak, elçisinden hadis zikretmemek hiç olacak bir iş midir?

Yine zikredilmesi gereken bir husus da duanın davete olan etkisidir. Tufeyl (ranh) efendimize gelerek şöyle demişti; "Ey Allah'ın Peygamberi! Devs kabilesi bana galip geldi, İslâm'dan uzak durup âsi oldular. Onlar aleyhinde Allah'a dua et!"

² (54/ Kamer 17)

Rasulullah (sav) ise: "Ey Allahım! Devs'e hidayet et! Ve onları bize Müslüman olarak getir." dedi. Ve Tufeyl'e yumuşak davranmasını söyledi.

Tufeyl bin Amr'ın kabilesi bu duadan sonra O'nun eliyle Müslüman oldular. Dua her zaman ve her amelde etkili bir silahtır.

Sadece yapılması gereken işleri yapmak değil, sonrasında da Allah'a samimi bir şekilde dua etmek kişiyi yaptığı işte başarıya ulaştıracak olandır. Rabbe yakarmak, yapılan işteki samimiyeti de ortaya çıkarmaktadır.

Peki biz Müslümanlar hiç davet ettiğimiz insanların hidayeti için dua edip, yakardık mı? Onlar için istediğimiz şey gerçekten onları hakka ulaştırmak mı? Yoksa sadece onlar ile olan farkımızı onlara bağıra çağıra anlatmak mı? Bir davetçi, insanları azaptan, cehennemden kurtarmak istemelidir, amacı bu olmalıdır. Bunun için güzel bir üslup ve hikmetle davet edip, tüm vesilelere yapışarak sonrasında Allah'a dua etmelidir.

Aslında konumuz ile aynı satırlardan anladığımız bir başka husus davetçinin sabırlı olması, karşısındakinin iyiliğini istemesi ve gerçekten temenni etmesidir. Tufeyl bin Amr'ın beddua talep etmesine karşın efendimiz lehlerine dua etmektedir. 'Bunlardan zaten hiçbir şey olmaz.' diyerek duasına icabet edileceğini bilmesine rağmen –ki bir benzeri de Taif dönüşü yaşanmıştır- beddua etmemiştir. Bu bize davetçinin sabırlı olması gerektiğini göstermektedir. Sabırlı davranarak aleyhe değil, lehe dua etmeyi öğretmektedir.

Sinirli, asabi insanların özellikle davet ederken sakın davranmayı öğrenmeleri gerekmektedir. Bazen sinirli bir Müslümanın yanlış bir üslupla yaptığı davetin kötü etkisini, diğer Müslümanlar yıllarca silmeye çalışmaktadırlar.

Yanlış ve kötü bir üslup, doğru sözün, hakikatin cellâdıdır, katilidir.

CİHAZIMDA CASUS YAZILIM VARSA

Burak Eryılmaz

Cihazımızı casus yazılımlardan korumanın en iyi yolunun, casus yazılımın bulaşabileceği bütün yolları kapatmak olduğundan bahsetmiştik. Bütün yolları kapattığımızı düşünsek bile cihazımıza casus yazılım bulaşabilir. Bu bazen bizim bir dalgınlığımızla olabilir. Bazen ise casus yazılımı üreten firmanın farklı yolları denemesi ile olabilir. Pegasus casus yazılımını hatırlarsınız. Güvenlik konusunda parmak ile gösterilen iPhone cihazlarının mesajlaşma uygulaması olan iMessage aracılığıyla cihaza sızıyordu. Bazen güvendiğimiz yolların bir hatası, bir açığı olabilir ve oradan bir casus yazılım bulaşma durumu söz konusu olabilir.

Peki cihazımızda casus yazılım var mı yok mu nasıl anlayabiliriz? Casus yazılımları birer hastalık olarak düşünebiliriz. Hasta olmayı istemeyiz. Cihazımıza casus yazılım bulaşmasını da istemeyiz. Hastalık hasar bırakabilir, casus yazılım da cihazımızda hasar bırakabilir. Hastalıkların belirtileri vardır, casus yazılımların da belirtileri vardır. Bu belirtiler değişiklik gösterebilmek ile birlikte genelde şunlardır;

Bilgisayarlar İçin Bazı Belirtiler

- Beklenmedik reklam mesajları. İnternette gezmediğiniz zamanlarda bile karşınıza çıkan reklamlar.
- Yüklediğinizi hatırlamadığınız yeni araç çubukları, arama motorları.
- Normalden çabuk biten batarya. Tabi burada cihazın bataryasının normal olarak bitmesini kastetmiyoruz. Dün 4 saat giden bataryanın bugün bir anda 1 saate düştüğü gibi bir durumdan bahsediyoruz.

- Bilgisayar ve internet hızınızda yavaşlama. Arka planda casus yazılım çalıştığı için bilgisayarı yavaşlatabilir ve sürekli bir bilgi akışı sağladığından internet hızında da bir azalma olabilir.
- Tarayıcı ayarlarında değişiklik. İnternet tarayıcınızı açtığınızda tuhaf bir ana sayfa açılması mesela.
- Yanlış arama sonuçları.
- Antivirüs programının siz kapatmamış olmasına rağmen kapanması.
- Dosyalarınızın kendiliğinden taşınması, silinmesi.

Telefonlar İçin Bazı Belirtiler

- Telefon hızında aniden önemli bir düşüş. Aniden olması önemli çünkü telefonu kullandığımız süreç ister istemez telefonu yavaşlatır. Bu yavaşlama ile karıştırılmamalı.
- Pil ömründe düşüş. İlk aldığımız zaman bir gün giden bataryanın bir yıl sonra bir gün gitmemesi ile karıştırmak lazım. Batarya ömrü bitmiş bir cihaz içinde bu geçerli değildir.
- Telefonda önceden olmayan fazla ısınmalar. Telefonda ağır uygulamalar (oyun vb.) çalışırken, telefon ile şarjda oynarken (ki bu batarya ömrünü kısaltır) ısınması normaldir. Bunlar ile karıştırmamak lazım.
- Aylık mobil veri kullanımınızın normal olmaması. Bu kişinin interneti kullanmasına göre değişiklik gösterir. Ama şöyle bakalım; İnternette video izlemiyorsunuz, indirme yapmıyorsunuz

yalnızca mesajlaşıyorsunuz. Buna rağmen veri kullanımınız çok fazla. Burada şüphelenebilirsiniz. Fakat zaten siz internette fazla vakit geçiren, video izleyen, indirmeler yapan biriyse yüksek olabilir. Burada önemli olan sizin kullandığınızı düşündüğünüz miktardan çok daha fazla olması.

- Tuhaf sembol, sayı dizini veya diğer karakterleri içeren mesajlar.
- Telefonun kendi kendini kapatıp açması.
- Kullanmış olduğunuz sosyal medya uygulamalarında (Facebook, WhatsApp vb.) şüpheli hareketler. Sizin yapmadığınız paylaşımların yapılması, sizin bilginiz dahilinde olmadan birilerine mesaj gönderilmesi, takip etmediğiniz hesapların takip edilmesi gibi.
- Sebepsiz ve sürekli uygulama hataları ile karşılaşılması. Uygulamanın kendini durdurması, kapanması gibi.

Casus yazılım olan uygulamayı kaldırmak (tarayıcı uzantısı, indirdiğiniz orijinal olmayan bir uygulama, tarayıcı vb.) sorunu çözebilir. Ama uygulamayı kaldırmak casus yazılımı tamamen temizlemeyebilir. Casus yazılımı kaldırması, tamamen temizlemesi için antivirüs programları, casus yazılım bulma programları gerekebilir.

Mobil cihazlar söz konusu olduğunda ise hem belirtilerin bazılarını fark etmek zor olabilir –ki bazen hiç belirti vermeyebilir– hem de casus yazılımın kaldırılması zor olabilir. Casus yazılım gelişmiş ise ve hedefli (direkt belirli bir kişiyi hedef alan casus yazılımlar, pegasus örneği gibi) saldırılarla kaldırılması daha da zorlaşır. Mobil sistemdeki (işletim sistemi) veya bir mobil uygulamadaki açığı kullanan yazılım kendisini o kadar derine gömebilir ki tam bir sistem sıfırlaması olmadan kaldırılamaz.

Cihazınızda casus yazılım olmasından şüphelendik. Bundan sonrasında ne yapmalıyız?

Casus yazılımları hastalığa benzetmiştik. İlk aşamada kendimiz çözmeye çalışacağız. Yani kendimiz bir nane limon yapıp onu içeceğiz öncelikle.

- Bilinmeyen uygulamaları kaldıracağız.
- Antivirüs programları ile tarama yapacağız.

Bu işlemlerden sonra sorun devam ederse telefonu sıfırlayacağız. Fabrika ayarlarına geri döndüreceksiniz. Bu işlemlerden sonra hâlâ belirtiler devam ediyorsa eğer burada teknik bilginiz varsa kendimiz sayacağımız işlemleri yapacağız yoksa bilen birine yaptıracağız.

- Bilgisayara format atacağız.
- Telefona temiz fabrika rom atmak. Bilginiz yoksa servise gidip servisten fabrika rom kurulumu istemek.

Bununla birlikte kullanabileceğiniz, cihazınızda tarama yapabileceğiniz birkaç tane antivirüs programı örneği verelim.

- Kaspersky
- Eset
- Avast
- Malwarebytes

İster bilgisayarınıza ister telefonunuza bu programlarla veya kendi kullanmış olduğunuz antivirüs programı ile taramanızı yapıp, casus yazılım var mı yok mu kontrol edebilir, varsa silebilirsiniz.

En başından beri dediğimiz gibi en iyi korunma yolu casus yazılımın bulaşmaması için tedbir almak. Yine de bulaşırsa diye elimizden geldiğince çözüm sunmaya çalıştık. Paranoyak olmaya da gerek yok. Belirti varsa silmek için uğraşalım. Belirti yok bir şey yoksa yine de cihazınızda casus yazılım varmış gibi tedbirli davranmaya devam edelim inşallah.

Hiç Kuran Okumayı Bilmeyenler.
Okuduğu Kur'an'ı Geliştirmek İsteyenler.
Tecvid Kurallarına Göre Makamında
Kuran Okumak İstemez Misiniz?

KUR'AN ÖĞRENIYORUZ

Kur'an Kursu
Eğitim Programları

BASLIYOR!

KAYITLAR

10.03.2022

tarihinden itibaren
başlayacaktır.

*Sadece 16 yaş üzeri erkekler katılabilir.

Başvuru için

0552 822 74 42

📍 Fevzi Çakmak Mh. 10456. Sk. NO:1 Karatay/KONYA

تقوا
Takva

📺 📱 📧 📷 /takvadergisi

TAVSİYE KİTAP

Abdullah Talip

Ramazan Azığı

YAZAR: İbrahim Gadban

YAYIN Evi: Menahil

SAYFA: 156

Rahmet kapılarının sonuna kadar açıldığı ve şeytanların zincire vurulduğu Ramazan ayına sayılı günler kaldı. Günler ne kadar da hızlı geçmektedir öyle değil mi? Daha geçen sene Ramazan ayına kavuşmuş; oruçlarımızı, namazlarımızı ve diğer ibadetlerimizi yerine getirirken günahlardan katılan kalbimiz yumuşamış ve Rabbimize olan irtibatımız güçlenmişti. Zaman ne kadar da hızlı geçmiş? Tekrar bir Ramazan ayı kapımızı aralamakta.

Peki; Ramazan ayında yumuşayan ve ibadetlerden zevk alan kalbimiz şu an ne durumda? Eğer hâlâ bunu devam ettirdiysek ve Rabbimizle olan bağlantımız her geçen gün iyiye gitmişse ne mutlu bize! Müjdeler olsun! Bil ki geçen sene Ramazan ayında yapmış olduğumuz ibadetler Allah katında makbul görmüş. Ama Ramazan ayından sonra Rabbimiz ile bağlantımız zayıflamış ve tekrardan kalbimiz katılaşmış ise yazıklar olsun bize! Rabbimize karşı ne kadar da nankör olmuşuz!

Peki, bundan sonra ne yapacağız. İyice salacak mıyız kendimizi? Nefsimizi şeytana mı teslim edeceğiz?

Hayır, hayır, vallahi hayır! Bizler cehennem ateşinden Rabbimize sığınırız. Şeytanın vesveselerinde de... Bizler bilmekteyiz ki şeytan bizim apaçık düşmanımızdır. Rabbimizin ebedi cennet vaadine karşı şeytanın oyununa gelip ateşe duçar olmak, akıllı bir kimsenin

yapacağı iş mi? Tabi ki de değil. Bu can bizlerde olduğu müddetçe, tekrar tevbe etmeye ve günahlarımızı itiraf etmeye devam edeceğiz.

Ne gariptir ki; Ramazan ayı girmeden önce televizyonlarda yemek tarifleri, Ramazan pidesi ile alakalı reklamlar boy gösterir. Ramazan ayı bizlere yemeyi, içmeyi ve iftar sofralarını hatırlatır hâle gelmiş. Ne de garibiz öyle değil mi? La havle ve la kuvvete illa billah! Rabbimizi ibadetlerde tevhit etmeden, ona ortak koşmadan ve O'na karşı bağımız kuvvetli olmadan bu zilletten rücu edemeyeceğiz.

Müslümanların ve mazlumlarının kanının heder edildiği, kadın-erkek, yaşlı-genç, çocuk-çocuğun emperyalist, komünist, sosyalist ve demokrat kâfirler tarafından hapsedildiği, işkence edildiği ve namusların kirletildiği bu dönemde her ferdin tekrar yükselişe geçmesi ve Müslümanların iktidar sahibi olabilmele-ri yani zafer elde edebilmeleri için maddi ve manevi sebeplere sarılmaları gerekiyor. Özellikle de manevi sebeplere...

Bu da Rabbimize karşı itaatimiz ve ona karşı teslimiyetimizdir. İşte manevi sebepleri artıran etkenlerden biri de Ramazan ayıdır. Neden mi?

Çünkü; Ramazan ayı, dua ayıdır.

Ramazan ayı, başı rahmet, ortası mağfiret, sonu ise cehennemden azat ayıdır.

Ramazan ayı, içerisinde bin geceden daha hayırlı bir günü içeren ayıdır.

Ramazan ayı, nefsi dizginleyen ayıdır.

Ramazan ayı, sevap elde etme yönü ile ganimet ayıdır.

Ramazan ayı, silkelenme ayıdır.

Ramazan ayı, diriliş ayıdır.

Ramazan ayı, Müslümanların zafer ayıdır.

Ve sayamayacağımız nice manevî sebepler...

Ramazan ayını karşılamadan önce, dolu dolu geçirmek, ecirleri kaçırmamak için hazırlıklı olmak gerekmektedir. Bende istedim ki bu ay, kitap tanıtımında maneviyatı güçlendirmek için sizlere İbrahim Gadban hocanın kaleme aldığı, menahil yayınevinin neşir ettiği "Ramazan Azığı" adlı güzide kitabı tanıtmak istedim. Oldukça sade dil ile hazırlanan kitap, sıkılmadan kolaylıkla herkes tarafından okunabilecek ve birçok faydalı bilgileri bulmakta okurlar tarafından mümkün olacaktır.

Kitabın ilk bölümünde yazar, ramazan ayı gelmeden önce kişilerin yapması ve muhasebe etmesi gereken konulara yer vermiştir.

Gelişme bölümünde; maddeler halinde Ramazan'ın Kur'an, arınma, sabır ve takva ayı olduğu ile alakalı geniş izahatlarda bulunmuştur.

Kitabın son bölümünde ise; iftar ve sahur ile alakalı önemli konulara, sefin oruca vermiş olduğu ehemmiyetlerine yer vermiş, ardında ise orucun şartlarından, faydalarından ve kadir gecesinden bahsederek kitabını sonlandırmıştır.

Herkesin okuması ve faydalanması ümidiyle...

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَادْكُرِ اسْمَ رَبِّكَ وَتَبَتَّلْ إِلَيْهِ تَبْتِيلًا

RABBİNİN ADINI AN
VE BÜTÜN BENLİĞİNLE O'NA YÖNEL.

MUZZEMMİL 8

NARSİSTİK KİŞİLİK BOZUKLUĞU

Meryem Hafsa

Kültürel kodlarımıza baktığımızda, geçmişte ebeveynlerin çocuklarına katı bir disiplin uyguladığı, hiçbir şekilde dikkate almadığı, hatta zaman zaman meclislerinden kovduğunu görürüz. Otuz yaş ve üstü bireyler çocukluk döneminde bunlardan bazılarına muhakkak maruz kalmıştır. Yeni nesil ise; pedagogların çoğalması, psikoloji biliminin revaç bulması ve sosyal medya ile bu tür bilgilere çabuk ulaşılır olması sebebiyle, günümüz ebeveynlerince küçük kral/kraliçe muamelesi görmekte.

Örneğin; geçmişte evlenen bir kıza ailesi “gelinliğinle girip kefeninle çıkarsın” diyerek ayrılık olgusunu tamamen zihnin- de sonlandırırken, günümüz psikoloji, pedagoji bilen ebeveynleri “odan öylece kalacak, eğer bir sıkıntı yaşarsan çık gel” diyerek daha yuva kurulmadan boşanma olgusunu çocuklarının zihinlerine yerleş- tirmekteler. Günümüz boşanma oran- larının hızlı artışının bir sebebi de bu şüp- hesiz. Her iki dönemin ebeveynlerinin niyetleri iyi ya da kötü olabilir. Bu, konu- muz dahilinde değildir ve tartışılabilir fakat örnekte görülmesi gereken, ifrada ve tefri- de kayan iki narsist ucun, günümüzde narsist çocuklar yetiştirmesi ve bu örüntü- nün katlanarak devam etmesidir.

Bu ay “Cibril Hadisi” olarak bilinen riva- yette, Rasulullah’ın (sav) kıyamet alameti olarak ifade ettiği “cariye efendisini doğur- duğu zaman” lafzının günümüz karşılığını irdedeceğiz; narsizm. Bu lafızla ilgili mute- ber üç görüşten biri olan; çocukların, ebe- veynlerini adeta bir köle gibi kullanılışının sebeplerini ve yapılması gerekenleri Allah teâlânın yardımıyla anlamaya çalışacağız.

Narsistik kişilik bozukluğu tanısı yetişkinlere konulsa da, alt metninde çocukluk dönemi olduğundan aslında bir çocuk gelişimi konusu ve kadınlara oranla erkeklerde daha fazla görülen bir kişilik bozukluğu.

Narsizm Nedir ?

Kişinin kendini başkalarından üstün görmesi, insanlar tarafından beğenilme takıntısı ve empati/eşduyum yok- sunluğu olarak bilinen, çocukluk döne- minde temelleri atılıp genç erişkinlik döneminde kendini gösteren düşünce ve davranış bozukluğudur.

“Narsistik kişilik bozukluğuna sahip kişiler kendilerini fiziksel ve ruhsal yönden aşırı beğenen, üstün gören, sürekli beğeni, ilgi ve onay bekleyen; gittikleri her yerde hemen özel ilgi göre- ceğine, üstün bir yeri hakettiğine inan- nan kişilerdir. En güzel, en başarılı, en parlak kişi odur ya da o olacaktır. Böyle- sine yoğun narsistik beklentiler içinde hayal kırıklıkları ve incinmeler de o denli sık olabilir. Bireyin benlik saygısı, dışar- dan gelecek ilgi, beğeni, onaylarla bes- lenmektedir. Söz konusu kişiler eleştiri- ye kapalıdır ve sürekli övgü beklerler . Bu nedenle görünüş ve davranış hep bunları elde etmeye yöneliktir.

Beklentileri karşılanmayınca benlik saygıları hemen düşer. Kendilerini yüceltmek, daha üstün görmek ve göstermek için başkalarını kullanır, hatta sömürürler. Arkadaşlıkları yalnız bu yönde çıkar sağlamak içindir. Başka- larının duygu ve düşüncelerine, gereksi- nimlerine eşduyum gösteremezler. Bu nedenlerle ilişkilerde bencil, ben- merkezci olarak tanınırlar.

Diğer Belirtileri

Narsistik kişilik bozukluğu, aşağıdaki maddelerden en az beşinin var olması ile, genç erişkinlik döneminde başlayan beğenilmeye ve takdir görmeye yönelik aşırı ihtiyaç ve empati/eşduyum yokluğu ile ortaya çıkan sürekli davranış biçimi olarak da tanımlanabilir.

1. Kendisinin çok önemli olduğu duygusunu taşıma, başarılarını ve yeteneklerini abartma, yeterli bir başarı göstermeksizin üstün biri olarak bilinmeyi bekleme.

2. Çok fazla başarı, güç, zekâ, güzellik üzerinde kafa yorma.

3. Özel ve eş bulunmaz biri olduğuna ve ancak özel ya da toplumsal durumu üstün kişilerin kendisini anlayabileceğine ya da ancak onlarla arkadaşlık etmesi gerektiğine inanma.

4. Çok beğenilmek isteme.

5. Hak kazandığı/ her şeye hakkı olduğu duygusu taşıma.

6. Kişiler arası ilişkileri kendi çıkarları için kullanma ve kendi amaçlarına ulaşmak için başkalarının zayıflıklarını kullanma.

7. Empati (eş duyum) yapamama. Başkalarının duygularını tanıyıp, tanımlama ve ihtiyaçlarının farkına varıp, bu ihtiyaçların giderilmesi konularında isteksiz olma.

8. Çoğu zaman başkalarını kıskanma ya da başkalarının kendisini kıskandığına inanma.

9. Kendini beğenmiş davranış ya da tutumlar sergileme; eleştirilere karşı öfke, utanç veya küçük düşme tepkisinde bulunma.”¹

Neden Oluşur ?

1-Çocuklarına adeta “küçük kral/kraliçe” muamelesi yapan ebeveynler onlara karşı aşırı duyarlıdırlar. Bir dediğini iki etmez, sınır koymaz, hayır diyemez, onlara haz odağı bir yaşam sunarlar. Böyle çocuklar daha ilk yıllarda kendilerini diğer çocuklardan daha özel ve üstün hissederler ve bu, yetişkinlik yıllarında narsizme yol açabilir. Bu tür narsizme büyülenmeci narsizm denir.

2-Üstte anlatılan modelin tersi olarak bu ebeveynler çocuklarını baskılar, yok sayar, dikkate almazlar. Ebeveyn tarafından böyle bir muamelede bulunan çocukta bir kimlik karmaşası oluşur. Bu karmaşayı çocuk ilk yıllarda pek dışa vurmazsa da yetişkinlik yıllarında toplumda var olabilmek adına kendisini, olduğundan/hissettiğinden çok daha farklı göstererek insanlar tarafından kabul görme ve onaylanma çabası içerisine girer. Bu narsistler zaaflarını insanlardan gizler adeta mükemmel bir portre çizer. Fakat görüldüğünün aksine iç dünyasında silik, özsaygısı olmayan, kendiyle kavgalı bir yapıya sahiptir. Bu tür narsizm ise kırılabilir narsizm olarak adlandırılır.

Neler Yapılabilir ?

Çocukların aile tarafından aşırı duyarlılığına veya duygusal ihmale uğramışlığına ek olarak; çocuğa uygulanan şiddet, aşağılama, değersizleştirme de narsizme yol açabilir. Freud “ tatmin edilmemiş duygular/ eksiklikler yetişkinlikte daha büyük sorunlara yol açar” der. Bu sebeple çocuklarımıza ilgiyi, sevgiyi, onaylamayı yeterli miktarda vermek psikolojik sorunların önüne geçecektir. Bilinmelidir ki anne babasının sevip değer vermediği bir çocuk başkalarını sevip değer veremez. Çocuk görmediği şeyi yaşamına aktaramaz.

¹ Narsisizm ve Narsisizmle İlgili Araştırmalar Üzerine Bir Gözden Geçirme. Nesne Dergisi, 1 (2)

Ebeveynlerin istek-ihtiyaç ayrımı yaparak çocuklarının isteklerine değil, ihtiyaçlarına karşı duyarlı olmaları gerekir. Çünkü çocukların istekleri her zaman makul olmayabilir fakat ihtiyaçları her zaman insandır.

Sınırlar konulmalı nerede duracağı, nereye kadar ilerleyebileceği çocuğa açıkça gösterilmelidir. Bilinenin aksine çocuklar kuralları sever çünkü çocuğa sunulan sınırsız özgürlük alanı çocuğu tedirgin eder. Çocuk girdiği her ortamda önce sınırları kontrole sonra iletişime başlar.

Koşullu sevgiden uzak durulmalı, çocuğa -nasıl bir karakter yapısı olursa olsun- ailesinin her zaman onun yanında olacağı gösterilmelidir.

Çocuğa gereksiz, yersiz övgü ve yergi yapılmamalıdır. Övülecek olduğunda yaptığı işteki erdemli davranışlar övülmelidir. Örneğin "ne kadar da sabırlı bir şekilde yaptın." Şeklinde, yerileceğinde şahsı değil davranışı yerilmelidir. " Bu yaptığın hiç doğru bir davranış değildi." Şeklinde yaklaşımda bulunulmalıdır.

Peki böyle yetişen her çocuk narsist olur mu?

Yukarda bahsedilen maddelerin tamamı yahut bir kısmı uygulanarak yetişen bir çocuk dahi, Allah teâlânın rahmetiyle fitratı korunmuş olarak yetişebilir yada çabalayarak iyileşebilir. Bu konuda Allah teâlânın yardımı, ebeveynlerin şuuru , çabası ve yukarda anlatılan muamelelerden kaçınması çok önemlidir.

Rabbimiz bizleri ve nesillerimizi çağın her türlü hastalıklarından el-Hafiz ismi ile korusun.

Allahumme Amin

MEAL SINAVI

- 1 -

”

Meal Sınavı 1. Bölüm
Cevap Anahtarı Nisan Sayısında!

1. Fatiha sûresi ile alâkalı aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- a) Mekke'de inmiştir, 7 ayettir
- b) Medine'de inmiştir, 6 ayettir
- c) Mekke'de inmiştir, 6 ayettir
- d) Medine'de inmiştir, 7 ayettir

2. Fatiha sûresinde yer alan "Kendilerine lütuf ve ikramda bulunduğu kimselerin yoluna; gazaba uğramışların ve sapmışların yoluna değil!" ayette altı çizili kimseler sırasıyla kimlerdir?

- a) Hristiyan-Mecusi
- b) Mecusi-Yahudi
- c) Yahudi-Hristiyan
- d) Hristiyan-Yahudi

3. Fatiha sûresine göre Allah, hangi günün maliki (sahibi) olarak bildirilmiştir?

- a) Din (ceza) günü
- b) Cuma günü
- c) Kıyamet günü
- d) Bütün günlerin

4. Aşağıdaki surelerin hangisi **huruf-u mukatta'a** (kesik harfler) ile başlamaktadır?

- a) Bakara sûresi
- b) Al-i İmran sûresi
- c) En'am sûresi
- d) Araf sûresi

5. Bakara suresinin ilk ayetlerinde **takva sahibi mü'minlerin özellikleri anlatılmaktadır**. Aşağıdakilerden hangisi bu özelliklerden biri değildir?

- a) Gayba iman ederler
- b) İnfak ederler
- c) Namazı kılarlar
- d) Allah'a tevekkül ederler

6. Bakara suresinin ilk başlarında **münafıkların, kâfirlerin ve mü'minlerin kaç özelliği anlatılmaktadır?**

- a) Kâfirlerin, 3, Münafıkların,13, Mü'minlerin,4
- b) Kâfirlerin, 2, Münafıkların, 13, Mü'minlerin,5
- c) Kâfirlerin, 4, Münafıkların,11, Mü'minlerin,5
- d) Kâfirlerin, 2, Münafıkların,13, Mü'minlerin,6

7. "Ey Musa, biz bir çeşit yemeğe katlanmayacağız, Rabbine yalvar da bize yerin bitirdiklerinden çıkarsın." (2/Bakara, 61) aşağıdakilerden hangisi ayette geçen verin bitirdiklerinden değildir?

- a) Acur
- b) Sarımsak
- c) Nohut
- d) Mercimek

8. "Dediler ki: "Sayılı günlerin dışında, ateş asla bize değmeyecektir." (2/Bakara, 80) bu sözü kim söylemiştir?

- a) Yahudiler
- b) Hristiyanlar
- c) Mecusiler
- d) Sabîiler

9. "Her kim Allah'a, meleklerine, elçilerine, Cibril'e ve Düşman ise, artık şüphesiz Allah da kafirlerin düşmanıdır." (2/Bakara, 98) ayette geçen boşluğa ne gelmelidir?

- a) Melek'ül-Mevt (Ölüm meleği)
- b) İsrail
- c) Mikail
- d) Peygambere

10. "Ve onlar, Mülkü (nübüvveti) hakkında şeytanların anlattıklarına uydular." (2/Bakara, 102) ayette yer alan peygamber kimdir?

- a) Yusuf aleyhisselam
- b) Süleyman aleyhisselam
- c) Davud aleyhisselam
- d) Musa aleyhisselamı

11. "Ey iman edenler, veyardım dileyin. Gerçekten Allah, sabredenlerle beraberdir." (2/Bakara, 153) ayette geçen boşlukları doldurunuz.

- a) Namaz ve oruç
- b) Sabır ve oruç
- c) Namaz ve zekât
- d) Sabır ve namaz

12. Orucun farz olduğunu bildiren ayeti kerime aşağıdakilerden hangisidir?

- a) Bakara, 173
- b) Bakara, 183
- c) Bakara, 143
- d) Bakara, 193

13. Bakara suresi 197. ayete göre azığın en hayırlısı aşağıdakilerden hangisidir?

- a) Sabır
- b) Takva
- c) Salih amel
- d) İman

14. "Sana haram olan ayı, onda savaşmayı sorarlar. De ki: "Onda savaşmak büyük (bir günahdır). Ancak Allah katında, büyük (bir günahdır)." (2/Bakara, 217) aşağıdakilerden hangisi bu günahlardan değildir?

- a) Peygambere eziyet etmek
- b) Allah yolundan engel olmak
- c) Mescid'i haramdan insanları alıkoymak
- d) Allah'ı inkâr etmek

15. Eşleri ölen kadınların evlenebilmeleri için iddet süresi olarak ne kadar beklemelidirler? (2/Bakara, 234)

- a) 4 ay 15 gün
- b) 4 ay 10 gün
- c) 3 ay 10 gün
- d) 4 ay

16. "Musa'dan sonra İsrailoğullarının önde gelenlerini görmedin mi? Hani, peygamberlerinden birine: "Bize bir melik gönder de Allah yolunda savaşalım" demişlerdi." (2/Bakara, 246) Ayette bahsi geçen hükümdar kimdir?

- a) Talut b) Calut
c) Harun d) Davut

17. Bakara sûresinde "Ayet'el-Kürsi" olarak bilinen ayetin numarası kaçtır?

- a) 155 b) 125
c) 205 d) 255

18. Allah, kendisine mülk verdi, diye Rabbi konusundatartışmaya gireni görmedin mi? (2/Bakara, 258) ayetteki boşlukta hangi peygamberin ismi vardır?

- a) Süleyman aleyhisselam
b) Yusuf aleyhisselam
c) İbrahim aleyhisselam
d) Musa aleyhisselam

19 "Böylesinin durumu üzerinde toprak bulunan bir kayanın durumuna benzer; üzerine sağanak bir yağmur düştü mü, çırılçıplak bırakır." (2/264) aşağıdakilerden hangisinde ayette bahsedilmek istenilen kişilerin özelliklerinden değildir?

- a) Allah'a inanmayan
b) Ahiret gününe inanmayan
c) Rasullere inanmayan
d) İnsanlara gösteriş olsun diye malını infakeden

20. Bakara sûresinin 282. ayetinin konusu nedir?

- a) İnfak b) Faiz
c) Borç d) Ayet'el-Kürsî

21, Rabbimiz, kendisine güç yetiremeyeceğimiz şeyi bize taşıtma. BiziBizi..... Bizi..... Sen bizim mevlamızsın. Kâfirler topluluğuna karşı bize yardım et." (2/Bakara, 286) ayetteki boşlukları sırasıyla doldurunuz.

- a) Affet-Bağışla-Merhamet et
b) Bağışla-Affet- Merhamet et
c) Affet-Merhamet et -Bağışla
d) Merhamet et -Bağışla-Affet

22. Allah, gerçekten kendisinden başka ilah olmadığına şahitlik etti; ve O'ndan başka ilah olmadığına adaletle şahitlik ettiler. Aziz ve hâkim olan O'ndan başka ilah yoktur. (3/Alî-İmran, 18) ayetteki boşlukları doldurunuz.

- a) Peygamberler-Salihler
b) Şehitler-Peygamberler
c) Melekler-ilim sahipleri
d) Melekler-Peygamberler

23. Allah (Subhanehu ve Teâla) Zeke-riya (aleyhisselam)'a çocuk olarak kimi müjdelemiştir? (3/Alî-İmran, 39)

- a) Davut (aleyhisselam)
b) İsa (aleyhisselam)
c) Meryem (aleyhisselam)
d) Yahya (aleyhisselam)

24. (Zekeriya) "Rabbim, bana bir **ala-met (ayet) ver."** (3/Alî-İmran, 41) Ayette geçen alâmet nedir?

- a) İnsanlarla ancak yazarak konuşma
- b) İnsanlarla ancak işaret yoluyla konuşma
- c) İnsanlarla ancak göz temasıyla anlaşma
- d) İnsanlarla ancak kısık sesle konuşma

25. **Hangi peygamber** Beşik te konuşmuştur?

- a) İsa (aleyhisselam)
- b) Yusuf (aleyhisselam)
- c) İbrahim aleyhisselamu
- d) Musa (aleyhisselam)

26. İsa (aleyhisselam)'ın yardımcılara **ne ad verilir?** (3/Alî-İmran, 52)

- a) Sahabe
- b) Havarî
- c) Sadık
- d) İsrailoğulları

27. "Eğer bir **yara aldıysanız, o kavme de benzeri bir yara değmiştir. İşte o gün-leri biz onları insanlar arasında değiştiri-p dururuz."** (3/Alî-İmran, 140) ayette bahse-dilen yara hangi savaşıta olmuştur?

- a) Uhud
- b) Mu'te
- c) Hendek
- d) Mustalikoğulları

28. "Allah'tan bir rahmet dolayısıyla, onlara yumuşak davrandın. Eğer kaba, katı yürekli olsaydın onlar çevrenden **dağılır giderlerdi."** (3/A11-İmran, 159) ayet kimlerden bahsedilmektedir?

- a) Yetimlerden
- b) İslam'a ilimli olanlar
- c) Okçular tepesinden
- d) Zayıf kimselerden

29. **Andolsun; "Gerçek, Allah fakirdir. Biz ise zenginiz" diyenlerin sözlerini Allah işitmiştir."** (3/Alî-İmran, 181) Bu sözü kim söylemiştir?

- a) Hristiyanlar
- b) Yahudiler
- c) Müşrikler
- d) Ateistler

30. "Ey iman edenler! Sabredin ve sabır yarışında **düşmanlarınızı geçin rabitali bulunun."** (3/Alî-İmran, 200) ayette geçen "rabita" manaya gelmektedir?

- a) İnzivaya çekilmek
- b) Cesaretli olmak
- c) Nöbet tutmak
- d) Alçak gönüllü davranmak

31. "Size helal olan kadınlardan iki-şer üçer dörder evlenin "diye buyurul-masından önce Allah (Subhaneh ve Teâla) bu avette hangi korkudan bah-setmiştir? (4/Nisa,3)

- a) Fitneye düşme korkusundan
- b) Bakıma güç yetiremezlikten
- c) Eşler arası adaletsizlikten
- d) Yetimlerin hakkına riayet edememekten

32. Yetimlerin malları kendilerine teslim ettiğiniz zaman aşağıdakilerden hangisinin yapılması gereklidir? (4/Nisa, 6)

- a) Yetime mal hakkında beyanda bulunmak
- b) Kadının huzurunda bunu yapmak
- c) Yazışmada bulunarak teslim etmek
- d) Yanlarında şahit bulundurmak

33. Kocanın eşi öldüğü zaman çocukları varsa mirastan ne kadar hisse, çocukları yoksa **ne kadar hisse alır?** (4/Nisa, 12)

- a) Varsa üçte bir, yoksa yarısı
- b) Varsa dörtte bir, yoksa yarısı
- c) Her hâlükârda dört biri
- d) Her hâlükârda malın yarısı

34. Aşağıdakilerden hangisi **evlenilmesi haram olan kimselerden değildir?**

- a) Kişinin teyzesi
- b) Kişinin baldızı
- c) Üvey oğullarının boşadığı kadınlar
- d) Kişinin kayınvalidesi

35. 4/Nisa 29. Ayetine göre ticaretin helal olması için **gerekli olan şart nedir?**

- a) Yazışmaya dayanmalı
- b) İki şahit bulundurulmalı
- c) Karşılıklı rızaya dayanmalı
- d) Satılan malın helal olması

36. Allah (Subhanehu ve Teâla) erkeklerin kadınlar üzerinde kavvam (yönetici ve koruyucu) olduğunu belirttikten sonra Saliha kadınların iki vasfından bahsetmektedir bu iki vasıf aşağıdakilerden hangisidir? (4/Nisa, 34)

- a) İtaatkârlık ve iffet
- b) İtaatkârlık ve sadakat
- c) İffet ve sabır
- d) Tevazu ve iffet

37. 4/Nisa 42. Ayetinde peygambere asi olan kâfirler **neyi arzu edeceklerdir?**

- a) Yerin dibine geçirilmek
- b) Tepelerine taşların yağmasını
- c) Haklarında hemen hüküm getirilmeleri
- d) Toprak olup yok olmalarını

38. Allah (Subhanehu ve Teala) 4/Nisa, 48. Ayeti kerimede **hangi büyük günahdan bahsetmektedir?**

- a) Faiz
- b) Zina
- c) Küfür
- d) Şirk

39. 4/Nisa, 51. ayette geçen **Tağuta ve putlara iman edenler kimlerdir?**

- a) Münafıklar
- b) Ehl-i İ Kitap
- c) Mecusiler
- d) Müşrikler

40. 4/Nisa 64. Ayetinde peygamberlerin gönderilme gayesi, ne olarak açıklanmıştır?

- a) İnsanları hidayete eriştirmesi içindir
- b) Cihat etmek için
- c) İtaat edilmek için.
- d) İman edilmesi için

HİCRİ TAKVİM

MART 2022

Recep 1443

Şaban 1443

PAZARTESİ	SALI	ÇARŞAMBA	PERŞEMBE	CUMA	CUMARTESİ	PAZAR
	1 28	2 29	3 30	4 1	5 2	6 3
7 4	8 5	9 6	10 7	11 8	12 9	13 10
14 11	15 12	16 13	17 14	18 15	19 16	20 17
21 18	22 19	23 20	24 21	25 22	26 23	27 24
28 25	29 26	30 27	31 28			

*Hicri Ayların 29. Günü Gelecek Olan Ayın Hilali Gözetlenmelidir.

YILLIK.
ABONELİK **220₺**

ŞİMDİ ABONE OL

**0552
822 74 42**

ABONELİK İLETİŞİM

✉ editor@takvadergisi.org ☎ 0552 822 74 42